

Slam

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง**

นายชวลิต อุดม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**The Factors Affecting the Success in Educational Quality Assurance of Basic
Education Schools under the Offices of Rayong Educational Service Area**

Mr. Chawalit Udom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

ชื่อและนามสกุล นายชวลิต อุดม

แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันติระจนาวงศ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันติระจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 2 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

ผู้วิจัย นายชวลิต อุดม ปริญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ดันตริจนาวงศ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณดี
แสงประทีปทอง ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง (2) ศึกษาความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง (3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 291 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยง .92 และแบบบันทึกความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติและแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกด้าน ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัจจัยทุกด้านอยู่ในระดับดี ยกเว้นด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับพอใช้ (2) ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานด้านนักเรียน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีทุกด้าน ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มาตรฐานด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดี สำหรับมาตรฐานด้านนักเรียน อยู่ในระดับพอใช้ (3) ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ ปัจจัยความสำเร็จ ประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Thesis title: The Factors Affecting the Success in Educational Quality Assurance of Basic Education Schools under the Offices of Rayong Educational Service Area

Researcher: Mr. Chawalit Udom; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Suttiwan Tuntirojanawong, Associate Professor; (2) Dr. Vandee Sangprateptong, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to study factors related to the success in educational quality assurance of basic education schools under the Offices of Rayong Educational Service Area; (2) to study the success in educational quality assurance of basic education schools under the Office of Rayong Educational Service Area; and (3) to analyze factors affecting the success in educational quality assurance of basic education schools under the Offices of Rayong Educational Service Area.

The sample consisted of 291 administrators and teachers obtained by simple random sampling from schools under the Offices of Rayong Educational Service Area which had been evaluated by the Office for National Education Standards and Quality Assessment in the second round. The research instruments were a questionnaire developed by the researcher with reliability coefficient of .92, and a record form on the school's success in educational quality assurance. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and normal and step-wise multiple regression analyses.

The findings were as follows: (1) Regarding factors related to the success in educational quality assurance of basic education schools under the Offices of Rayong Educational Service Area, the schools that had passed the evaluation criteria had all of the following factors at the good level: the structure factor, organizational culture factor, administrator factor, teachers factor, learners factor, budget factor, materials and supplies factor, technology factor, environment factor, social factor, economic factor, and political factor; while schools that did not pass the evaluation criteria had all factors at the good level excepting the economic factor which was at the fair level. (2) Regarding the level of the success in educational quality assurance, schools that had passed the evaluation criteria had achieved good level of success in all standards, namely, students standards, teachers standards, and administrators standards; while schools that had not passed the evaluation criteria had the teachers standards and administrators standards at the good level, but had the students standards at the fair level. (3) All factors had significant relationships with the success in educational quality assurance at the .01 level.

Keywords: Factors, Success, Educational quality assurance, Basic education school

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือเกื้อกูลอย่างดียิ่งจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับรองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ต้นศิริจนางค์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และอาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและติดตามวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มดำเนินงานสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร. คมพล สุวรรณภูฏ ดร.พิระ รัตนวิจิตร นายปัญญา สุขศิริ นางจริยา แก้วแดงเด่น และนายศักรินทร์ สุรินทรานุรณ์ ซึ่งให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา แขนงการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ตลอดจนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและเอื้อเฟื้อ กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนกำลังใจและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากนายนิรัตน์ แสงพรต นางวนิดา อุดม เด็กหญิงชลิดา อุดม และนางสาวสุรีย์พร กองวาจา จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

หากมีสิ่งที่เป็นประโยชน์และคุณงามความดีอันใดที่เกิดแต่งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ และผู้เฒ่าผู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

ชวลิต อุดม

พฤษภาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามคำศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	10
การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553).....	33
การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาจังหวัดระยอง.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ตอนที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2	69
ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมิน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2.....	88
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2.....	93
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
สรุปการวิจัย	103
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	130
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	137
ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	138
ข รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย	149
ค เอกสารเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย	151
ง ค่าความสอดคล้องในความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเพื่อการวิจัย	157
จ เอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารต้นสังกัด	163
ประวัติผู้วิจัย	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบสถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพกับสถานศึกษาที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ	13
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้าน โครงสร้าง.....	70
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร.....	71
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหาร.....	73
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
<p>ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้เรียน.....</p>	76
<p>ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์.....</p>	77
<p>ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี.....</p>	79
<p>ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม.....</p>	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม.....	82
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ.....	
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง....	86
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน.....	88
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

<p>ตารางที่ 4.14</p>	<p>ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร.....</p>	<p>91</p>
<p>ตารางที่ 4.15</p>	<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้าน โครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง กับการสำเร็จใน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง.....</p>	<p>93</p>
<p>ตารางที่ 4.16</p>	<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองเป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ.....</p>	<p>94</p>
<p>ตารางที่ 4.17</p>	<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จ ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ.....</p>	<p>96</p>

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.18	<p>ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ.....</p>	98
ตารางที่ 4.18	<p>ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน.....</p>	99
ตารางที่ 4.19	<p>ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน.....</p>	100
ตารางที่ 4.20	<p>ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน.....</p>	101

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

รัฐได้ให้ความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่งจึงได้มีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยมุ่งเน้นการศึกษาทุกด้านเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพโดยระบุไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 43 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนี้ยังได้ระบุบทบาทของรัฐไว้ในมาตรา 80 ว่า รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยเกี่ยวกับการศึกษา ให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับการตอบสนองอย่างเป็นรูปธรรม คือมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2547 : 29-30) ได้ระบุไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ว่า “ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก” และมาตรา 48 “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”

การกำหนดกลยุทธ์และจุดเน้นการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2547 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลยุทธ์ที่ 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 2546 : 12) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จุดเน้นที่ 2.4 การพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน การประกันคุณภาพ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประเมินตนเองและจัดทำรายงาน การพัฒนา การศึกษาประจำปีถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกปี และประเมินคุณภาพภายนอกให้เสร็จสิ้น ภายในปีการศึกษา 2547 ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ได้มีการ สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา จาก การสำรวจข้อมูลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง (กลุ่มงานนิเทศและติดตามผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 1 2548 : 8) ยังดำเนินเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาและการนิเทศติดตามผล พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดระยอง ยังดำเนินการไม่ครบกระบวนการอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองไม่เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด

ความสำคัญและความจำเป็นที่กล่าวมา ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษา เกิดความตื่นตัวในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการสร้าง ความตระหนักที่จะทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นใจใน คุณภาพการศึกษาแก่ผู้รับบริการการจัดการศึกษาและเพื่อเป็นการสนองต่อบทบัญญัติตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดระยอง ทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีบทบาทในการจัด การศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการศึกษาของรัฐ ที่จะต้องดำเนินงานตามแนวทางการ ประกันคุณภาพการศึกษา และเช่นเดียวกันสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ จังหวัดระยอง ก็ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนเช่นกัน ผลการประเมินพบว่าแต่ละสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดระยองที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) มีผลการประเมินที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า

สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จมีผลการประเมินในระดับ ดี จะต้องมีส่วนที่เอื้ออำนวยหรือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จแตกต่างจากสถานศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับ พอใช้ หรือควรปรับปรุง ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบปัจจัยอันมีผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาย่อมสามารถปรับปรุง พัฒนางานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้สถานศึกษาต่างๆจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบต่อไปทุกๆห้าปีด้วย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการเตรียมการของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

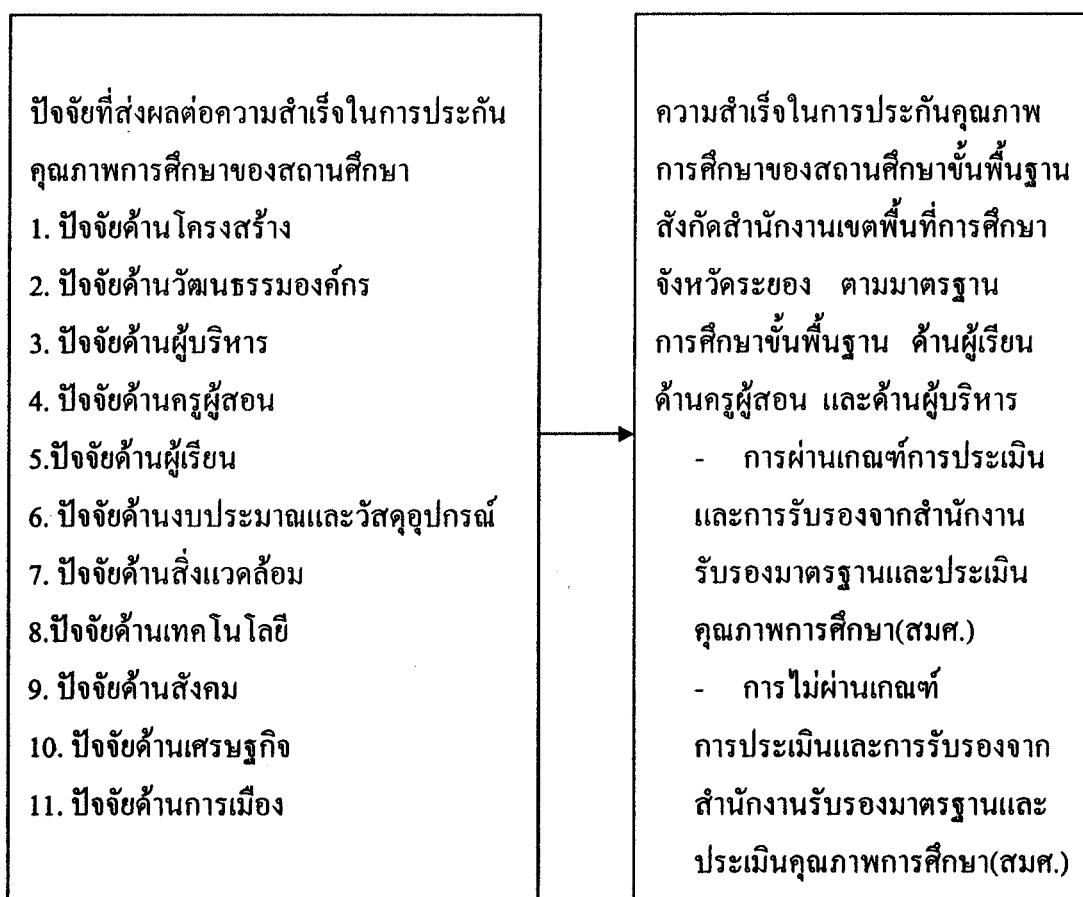
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง
- 2.2 เพื่อศึกษาความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง
- 2.3 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย จากการสรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545 :26 – 35, เก็จนก เอื้อวงศ์ 2546 : 6, 77-79 , สุวัฒนา พรหมศิริ 2548 : 46-63, พงษ์ธวัช วิวังสุ 2546 : 42-43)

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

4.2 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 45 โรงเรียนที่ได้รับการประเมินจาก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,124 คน รวมทั้งสิ้น 1,169 คน

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านโครงสร้าง
- 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร
- 3) ด้านผู้บริหาร
- 4) ด้านครูผู้สอน
- 5) ด้านผู้เรียน
- 6) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
- 7) ด้านเทคโนโลยี
- 8) ด้านสิ่งแวดล้อม
- 9) ด้านสังคม
- 10) ด้านเศรษฐกิจ
- 11) ด้านการเมือง

4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ประกอบด้วย

1) สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปอย่างน้อย 11 มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน และไม่มีมาตรฐานใดได้ระดับปรับปรุง

2) สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไปน้อยกว่า 11 มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน

4.4 ขอบเขตของเวลาในการศึกษาคั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ซึ่งจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

5. นิยามคำศัพท์

5.1 ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งประกอบด้วย

5.1.1 ปัจจัยด้านโครงสร้าง หมายถึง ลักษณะโครงสร้างองค์กร บทบาทอำนาจหน้าที่ และระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร

5.1.2 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง แบบแผนการดำเนินชีวิต/การปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของบุคลากรในองค์กร และบรรยากาศและความสัมพันธ์ของบุคลากร

5.1.3 ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การกำหนดนโยบายและมาตรฐานนโยบาย/ภาวะผู้นำ/การบริหารจัดการ/การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง/การให้ความสำคัญกับงานวิชาการ

5.1.4 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ/หลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้/ความร่วมมือร่วมใจอันแน่วแน่ของบุคลากรในโรงเรียน/ความตระหนักในการประกันคุณภาพการศึกษา/การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ

5.1.5 ปัจจัยด้านผู้เรียน หมายถึง ความพร้อมของผู้เรียน/ความตั้งใจของผู้เรียน/ความรักในสถานบันการศึกษา

5.1.6 ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง ความเหมาะสมและความเพียงพอของ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

5.1.7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี หมายถึง รูปแบบหรือแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ

5.1.8 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5.1.9 ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง สภาพสังคมของชุมชน ค่านิยมและทัศนคติ ตลอดจนความพร้อมของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่/

การให้ความร่วมมือสนับสนุน และลักษณะและรูปแบบในการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของ
ชุมชน

5.1.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและงบประมาณ
จากการสนับสนุนของรัฐ และหน่วยงานอื่นๆ

5.1.11 ปัจจัยด้านการเมือง หมายถึง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้
สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด / สมศ.
ตลอดจนความเคร่งครัดในความเป็นมาตรฐานของคณะกรรมการผู้ประเมิน

5.2 ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การผ่านเกณฑ์การ
ประเมินและได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ในรอบที่ 2

5.2.1 การผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) หมายถึง ผลการประเมินของสถานศึกษา จากสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ได้ระดับดีขึ้นไปอย่างน้อย 11
มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน และไม่มีมาตรฐานใดได้ระดับปรับปรุง

5.2.2 การไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)หมายถึง ผลการประเมินของสถานศึกษา จาก
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ได้ระดับดีขึ้นไป
น้อยกว่า 11 มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน

5.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง มาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินภายนอกเพื่อรับรองโรงเรียนที่จัด
การศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ช่วงชั้นที่ 1 - 4) ซึ่งมี 14 มาตรฐาน ประกอบด้วย
มาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้บริหาร

5.4 การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการทางการศึกษา ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานและเกณฑ์ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(สมศ.)หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด

5.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง หมายถึง หน่วยงานที่เป็นต้นสังกัด
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัดระยอง ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนทั้งสิ้น 261 โรงเรียน
ซึ่งมี

โรงเรียนที่ผ่านการประเมินและได้รับเอกสารตอบรับผลการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 45 โรงเรียน

5.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่โรงเรียนได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

5.7 ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบปฏิบัติการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่โรงเรียนได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ข้อมูลจากการวิจัยเป็นพื้นฐานในการวางแผนระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

6.2 ข้อมูลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการเตรียมการของโรงเรียนที่จะรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบต่อไป

6.3 ข้อมูลจากการวิจัยเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.3 การประเมินคุณภาพภายนอก
2. การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2

(พ.ศ. 2549-2553)

2.1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2

2.2 วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 ความหมายของปัจจัย

3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

4. การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาจังหวัดระยอง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2543: 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพศึกษามีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลิตไม่มีคุณภาพ

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (<http://arc.rint.ac.th>) สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548) ได้ระบุถึง การประกันคุณภาพการศึกษาว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก(มาตรา47) ทั้งนี้ ทุกหน่วยงาน ทุกสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก(มาตรา 48) การประกันคุณภาพภายในหมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ทั้งนี้โดยมุ่งประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารการศึกษา ที่เน้นการบริหารวิชาการมากกว่าบริหารธุรการ

กรมวิชาการ (2544: 9) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษานี้ และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบมุ่งเน้นไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (webmaster@mcu.ac.th สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 กันยายน 2548) ได้ให้ ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษามีดังนี้

1. การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) หมายถึง การระบุนความชัดเจนในวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนถึงวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ
  2. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) หมายถึง การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน
  3. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) แยกได้เป็น
    - 3.1 การตรวจสอบคุณภาพภายใน (Internal Quality Audit) เป็นการตรวจสอบคุณภาพ โดยตัวเองตามเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น
    - 3.2 การตรวจสอบคุณภาพภายนอก (External Quality Audit) เป็นการตรวจสอบคุณภาพ โดยหน่วยงาน/กลุ่มภายนอก ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น
  4. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต/บริการของหน่วยงานตามเกณฑ์ที่กำหนด
  5. การรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation) หมายถึง การรับรองหรือไม่รับรองคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งบางครั้งเป็นมาตรฐานทางกายภาพ เช่น พื้นที่ จำนวนอุปกรณ์ ฯลฯ
- กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษา จัดเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน รวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

1.2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2543: คำนำ) ระบุว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว เป็นงานปกติ และไม่ใช้การทำเพื่อการประเมิน

รุ่ง แก้วแดง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 : ก) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน คือ กระบวนการบริหารจัดการที่มี การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว การประกันคุณภาพ จึงไม่เรื่องใหม่หรือเป็นเรื่องแปลกแยกไปจากงานปกติ และไม่ใช้ การประเมินเพื่อประเมินไม่เน้นการ

สร้างเอกสาร แบบวัดหรือแบบประเมินเป็นจำนวนมาก แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546: 70) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

การดี อนันต์นำวี (2545 : 11) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษานั้น ส่วนการประเมินภายนอก เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน และเป็นการตรวจสอบผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์คือให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานแก่สถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง การประเมินภายนอกจึงมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐานกำหนด โดยมีการดำเนินการ ประเมินผล ติดตามตรวจสอบ ด้วยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544 : 34 – 42) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2540 : 9 – 10) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องบนหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาภาระความรับผิดชอบการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง อันนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้สังคมมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

คำนำณ สุนทรประเสริฐ (2549 : 11) ได้ระบุถึง การประกันคุณภาพภายในว่า เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพภายในเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาภายในโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการของสถานศึกษา

1.2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 6) ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่วนการประกันคุณภาพภายนอกจะช่วยเป็นหลักประกันให้ผู้เรียนและสังคมมีความมั่นใจว่าจะได้รับบริการจากสถานศึกษาที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และกระตุ้นให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ สามารถตรวจสอบได้ว่าการจัดการศึกษาได้ให้สิ่งที่ผู้เรียน สังคมและรัฐต้องการ

สงบ ลักษณะ (ออนไลน์. 2549) ได้กล่าวเปรียบเทียบถึงสถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพกับสถานศึกษาที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบสถานศึกษาที่มีระบบประกันคุณภาพกับสถานศึกษาที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ

ประกันคุณภาพการศึกษา	ไม่ประกันคุณภาพการศึกษา
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกด้านสูงได้มาตรฐานสม่ำเสมอ	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แน่นอนสูงต่ำผันแปรตามปัจจัยต่าง ๆ
2. นักเรียนทุกคนได้มาตรฐานสม่ำเสมอ	2. นักเรียนบางคนได้มาตรฐานในบางด้านผันแปรไม่แน่นอน
3. นักเรียนและผู้ปกครองรู้ล่วงหน้าว่าจะได้รับผลอะไรจากการเรียนในสถานศึกษาและเป็นผลที่ตรงกับความต้องการ	3. ไม่รู้ล่วงหน้าชัดเจน แต่คาดการณ์ได้จากลักษณะของสถานศึกษา และจากศิษย์เก่าที่ไปศึกษาต่อหรือทำงาน
4. ผู้ปกครอง ชุมชน ครู หน่วยจัดการศึกษาในท้องถิ่น มีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่น	4. ครูสอนตามหนังสือมากกว่าการคิดถึงมาตรฐานคุณภาพ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประกันคุณภาพการศึกษา	ไม่ประกันคุณภาพการศึกษา
<p>5. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการจัดการ เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาโดยพนักงานกำลัง กับครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน วางแผนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บังเกิดผลที่ผู้เรียน ตามมาตรฐาน มีการตรวจสอบยอมรับใน แผนดำเนินงานของสถานศึกษา</p>	<p>5. ส่วนใหญ่เป็นความสามารถเฉพาะตัวของ ผู้บริหารและครูบางคนที่จะจัดการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพบ้าง มักไม่สามารถ แสดงแผนการบริหารจัดการและแผนการ จัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานครบถ้วน ทั้งถึง ชุมชนไม่มีส่วนร่วมทั้ง การวางแผน และตรวจสอบ เห็นชอบกับแผน</p>
<p>6. ครูได้รับการพัฒนาและจูงใจให้วางแผน การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้ อย่างครบถ้วนให้ผู้เรียนทุกคนเรียนเต็ม ศักยภาพ ผู้บริหารและคณะกรรมการ สถานศึกษาติดตามตรวจสอบการเรียน การสอนและช่วยให้มี คุณภาพอย่างเป็น ระเบียบระบบ</p>	<p>6. ผู้บริหารและครูไม่สนใจการวางแผน การสอนมักสอนโดยยึดเนื้อหาและหนังสือ เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูบางส่วนมีความ สามารถเฉพาะตัวช่วยผู้เรียนบางส่วนที่มี ความพร้อมมากให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพ การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ไม่ชัดเจน ผู้เรียนแต่ละบุคคลไม่ได้รับการส่งเสริมให้ เรียนรู้เต็มศักยภาพไม่มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคน จะบรรลุมาตรฐานคุณภาพ</p>
<p>7. มีระบบการวัดผลประเมินผลตามความจริง มุ่งตรงต่อการบรรลุมาตรฐานคุณภาพและ บันที่กลางเพิ่มผลงานที่ผู้บริหารและครู ตรวจสอบผลการเรียนและบันที่กผล นำผล มาใช้เพื่อ การพัฒนาและรายงานสู่ชุมชน สม่่าเสมอว่าจัดการเรียนการสอน ทำให้ บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด</p>	<p>7. มีการวัดผลประเมินผลตามระเบียบไม่ได้ มุ่งตรงต่อมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ ไม่มีการเอาใจใส่กำกับพิจารณาผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนมักปล่อยปละละเลยใน คุณภาพการเรียนการสอน เมื่อประเมินผล ปลายภาคเรียนจึงไม่เห็นผลสำเร็จในคุณภาพ การเรียนรู้ตามมาตรฐานที่ต้องการให้ทั่วถึง ผู้เรียนทุกคน</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประกันคุณภาพการศึกษา	ไม่ประกันคุณภาพการศึกษา
8. มีระบบการตรวจสอบจากภายนอก เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาหรือหน่วยงานในอำเภอ จังหวัด เพื่อกำกับการวางแผนการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติของครูและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น เป็นฐานของการพัฒนาและให้รางวัลหรือลงโทษ	8. ไม่มีระบบตรวจสอบอย่างมีระเบียบระบบจากภายนอกสถานศึกษา จึงปล่อยปละละเลยให้จัดการศึกษาอย่างไม่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้ได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

1.2.3 แนวการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การดำเนินงานของสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการนำระบบการประกันคุณภาพภายในมาใช้ สถานศึกษาต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2545 : 30-46) ได้กล่าวถึงแนวการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) สร้างบุคลากรทั้งสถานศึกษาให้เป็นผู้รู้เข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามระบบคุณภาพได้

คุณภาพศึกษามีใช้สิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบนับตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การจัดการปัจจัยนำเข้า การบริหารเพื่อให้บรรลุผล การติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น คุณภาพการศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคนที่อยู่ในกระบวนการจัดการ และต้องมีการปฏิบัติโดยทุกฝ่ายทั่วทั้งสถานศึกษา บุคลากรของสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการนำความรู้ความเข้าใจในนวัตกรรมต่าง ๆ ไปดำเนินการ จึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างจิตสำนึก เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2) ปรับแต่งวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาหรือกำหนดใหม่

วิสัยทัศน์ เป็นสภาพที่พึงปรารถนาในอนาคตที่สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องบรรลุผลสำเร็จของผู้เรียนในชุมชนนั้นๆ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสิ่งที่คาดหวังไว้ให้สำเร็จ เมื่อมีวิสัยทัศน์จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของวิสัยทัศน์หากปราศจากวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สถานศึกษาก็ตั้งให้เพียงพอดำเนินการตามกฎระเบียบที่กำหนด โดยหน่วยงานภายนอก ยังผลให้ไม่พร้อมที่จะดำเนินการบนพื้นฐานการพัฒนาตนเอง การมีวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษามีความเป็นเอกภาพ เป็นแกนสำหรับวิธีการดำเนินงานในทิศทางเดียวกันเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ วิสัยทัศน์จะต้องมีการปรับแต่ง หรือกำหนดใหม่ให้สอดคล้องกับความปรารถนาของชุมชน และให้ทันสมัยเสมอ

3) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำสารสนเทศเป็นการสร้างระบบการจัดการข้อมูลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สามารถใช้ตัดสินใจ วางแผน พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทั้งในระดับห้องเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น/กลุ่มวิชา และระดับสถานศึกษา ซึ่งแสดงคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา ซึ่งตามสภาพปัจจุบัน สถานศึกษาแทบทุกแห่งมีข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ผู้เรียน และบุคลากรอยู่แล้ว ควรได้นำมาวิเคราะห์และแปลผลให้มีความหมายเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย รวมทั้งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ซึ่งจะแสดงคุณภาพของสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน เช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เวลาเรียนของนักเรียน ครูคุณภาพและปริมาณของ สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก โครงการและการบริการที่จัดให้แก่ผู้เรียน การมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครองและชุมชน และที่สำคัญคือผลสัมฤทธิ์และความประพฤติของผู้เรียน

4) พัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาเยาวชนของชาติ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานด้านผลผลิต เป็นผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในระดับกว้างที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับทุกกลุ่มวิชาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับ ดูแล

ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งเป็นแนวทางในการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

5) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเป็นระบบเพื่อที่จะสร้างหรือปรับแต่งวิสัยทัศน์ จัดลำดับความสำคัญของภารกิจ กำหนด รูปแบบ และ วิธีการ จัดระบบองค์กร และการบริหารสถานศึกษา กระบวนการวางแผนเป็นกลไกที่จะสร้างองค์ประกอบขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนและรองรับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ขั้นตอนการจัดทำแผนจะเป็นโอกาสที่ดีที่ผู้บริหาร บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลในชุมชนจะได้ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพและการดำเนินการของสถานศึกษา เช่น ปรัชญา เป้าหมาย ความคาดหวังและพันธกิจ หลักและวิธีปฏิบัติที่ยึดถือเป็นธรรมเนียม และลักษณะที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะช่วยกันกำหนดทิศทางที่จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมได้ดียิ่งขึ้น การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างถูกหลักวิชาและการตัดสินใจที่อาศัยข้อมูลที่นำเชื่อถือเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ จะนำไปสู่กระบวนการปฏิรูปสถานศึกษาซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา องค์ประกอบที่สำคัญของการจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

- (1) การประเมินเพื่อสำรวจสภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างรอบด้าน การปรับเป้าหมายและทิศทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในกรอบหลักสูตร
- (2) การพัฒนาหรือเลือกใช้รูปแบบวิธีหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองสภาพปัญหา และความจำเป็นสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ และบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- (3) การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารพเหมาะสม
- (4) การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของครูผู้สอนและบุคคล

- (5) ยุทธศาสตร์และวิธีการทำให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- (6) การพัฒนาระบบข้อมูลการประเมินมาตรฐาน
- (7) แผนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ตาม

มาตรฐาน

สถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพระยะยาวและแผนพัฒนาประจำปีที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศปัจจุบันมาวิเคราะห์ จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง รวมทั้งศักยภาพของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน กำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนในแต่ละปี รวมทั้งระบุวิธีการดำเนินงานพัฒนาที่มีประสิทธิภาพที่มั่นใจว่าจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สถานศึกษาจะจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ระบุรายละเอียดการปฏิบัติงานที่ชัดเจนว่า ใครรับผิดชอบทำอะไร เมื่อใด ใช้งบประมาณเท่าใด แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจะกำหนดชัดเจนว่าสถานศึกษามีทิศทางการพัฒนาเรื่องใด มีวิธีการหรือยุทธศาสตร์อะไร โดยเป้าหมายของแผนจะต้องชัดและถักเน้นผลการปฏิบัติงานถึง คุณภาพของผู้เรียน วัดได้ และวิธีการต้องครอบคลุมภาระงานสำคัญ ทั้งด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาครู โครงสร้างองค์กร การใช้ทรัพยากรตลอดทั้ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชน

6) การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา

การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา เป็นการจัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรและการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการร่วมตัดสินใจของทุกฝ่ายทั้งครูผู้สอน ผู้บริหาร และชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา รวมทั้งแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ คณะกรรมการชุดนี้อาจอยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาก็ได้ การบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาต้องมุ่งให้บุคลากรทุกคนตระหนักและรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจของตนที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้ โดยมีการติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

7) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 2 กิจกรรม คือ

(1) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา นอกจากการตรวจสอบในลักษณะผู้ปฏิบัติประเมินเพื่อปรับปรุงผลงานของตนเองแล้ว สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบและทบทวนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดแผน กรอบภาระการตรวจสอบและทบทวนและ คณะบุคคลเพื่อรับผิดชอบ ทั้งนี้ควรดำเนินการเมื่อสิ้นภาคเรียนแรกเพื่อนำผลมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบกับประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอก และเพื่อการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา

ในการดำเนินงานจำเป็นต้องมีคณะทำงานที่มีทักษะการปฏิบัติงานอย่าง ดี โดยต้องมีการวางแผน แนวการทำงานและกระบวนการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา ร่วมกัน เน้นกิจกรรมการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อช่วยให้เกิดการ ปรับปรุงและพัฒนางานซึ่งเป็นสภาพปกติของสถานศึกษา เช่น การสังเกตการเรียนการสอน การ สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การศึกษาวิเคราะห์ผลงานนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้ทำงาน โครงการกิจกรรม เป็นต้น

(2) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา และผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการตรวจสอบและทบทวนโดยคณะกรรมการจากภายนอก ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ผู้แทนสถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษาและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานการศึกษาระดับจังหวัดและเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพดังกล่าว จะต้องรายงานผลให้สถานศึกษาทราบ เพื่อนำผลไปพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาดังกล่าว เป็นการ ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน และดูแลส่งเสริม ให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาสู่ มาตรฐานการศึกษาและให้ความเชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8) การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีการ ประเมินด้วยแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน หรือ SAT (Scholastic Aptitude Test) ทุกปี ดำเนินการ โดยหน่วยงานส่วนกลางร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานระดับเขตพื้นที่ การศึกษา

9) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ สถานศึกษาจะต้องแสดงภาระความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบผลการปฏิบัติทุกสิ้นปีการศึกษา โดยแสดงถึงผลของความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปีอย่างรอบด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดองค์กรและบริหารของสถานศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในและภายนอก และความมุ่งหวังที่สถานศึกษาจะดำเนินการพัฒนาต่อไป เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาคุณภาพในปีต่อไป และใช้เปรียบเทียบผลข้ามปีเพื่อระดับและทิศทางการพัฒนาคุณภาพในระยะยาว ซึ่งเป็นการแสดงภาระความรับผิดชอบต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยรายงานให้ทราบผลของการปฏิบัติงานในรอบปี สาธารณชนจะเป็นผู้ตรวจสอบประสิทธิภาพและประเมินความคุ้มค่า แสดงความชื่นชมหรือให้ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานต่อไป

10) การกำกับ ติดตาม ประเมิน และผดุงระบบประกันคุณภาพ

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และผดุงระบบประกันคุณภาพ เป็นกลไกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ มีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมพัฒนา และประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินและผดุงระบบประกันคุณภาพ ได้แก่ สำนักผู้ตรวจราชการ กรมวิชาการและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้งานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาต่อเนื่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสร้างความรู้สึกรักของบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องให้มุ่งมั่นพัฒนาสู่คุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(2546 : 35 - 39) ได้ระบุถึงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย ไว้ดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูล หลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งกระทรวงศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและพัฒนาาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งทดลองระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกับเขตการศึกษา จังหวัด และสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด โดยผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ศึกษาพิเศษ นักวิชาการทุกสังกัด และนำเสนอคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา และคณะกรรมการบริหารคุณภาพและวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นชอบแล้ว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1.2.4 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องประกอบด้วย

- 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด

1.2.5 หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

- 1) ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 2) ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(2) กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(3) เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3) ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4) ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5) ให้สถานศึกษากำหนดจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

(1) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

(2) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจน และเป็นรูปธรรม

(3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

(4) กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

(5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(7) กำหนดการจัดงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6) ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

7) ให้คณะบุคคลตามข้อ 2.2(3) ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

สำหรับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม อาทิเช่น การสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตัวอย่างผลงาน และเพิ่มสะสมงาน ตลอดจนการใช้แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบวัดมาตรฐาน เป็นต้น

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8) ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

9) ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 2.8 เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

10) ให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ส่งเสริมและร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

(1) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

(2) จัดให้การกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี / รายภาค

(3) จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

11) ให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้การตรวจสอบและทบทวนให้เป็นไปตามข้อ 2.7 โดยอนุโลม

12) ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผลงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้วย

1.3 การประเมินคุณภาพภายนอก

1.3.1 ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 3) ได้กล่าวถึง ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก ไว้ดังนี้

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดี ยิ่งขึ้นผู้ประเมินภายนอกหรือคุณหมอโรงเรียนมีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอก จะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

1.3.2 หลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (2546 : 3-4) ได้กล่าวถึง หลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก ไว้ดังนี้

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่ความมีมาตรฐานทางการศึกษาและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป ซึ่งรูปแบบและวิธีการดำเนินการจะเป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

การประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

- 1) เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิด หรือการให้โทษ
- 2) ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

3) มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการศึกษาระดับชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายแต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน

4) มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับและควบคุม

5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 4) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ไว้ดังนี้

1) เพื่อตรวจสอบ ยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2) เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่น-จุดด้อยของสถานศึกษา เงื่อนไขของความสำเร็จและสาเหตุของปัญหา

3) เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

4) เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

5) เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

1.3.4 ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 4-5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ดังนี้

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ดังต่อไปนี้

1) เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2) เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นได้ผู้เรียน เป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

3) สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เข้าไปในทิศทางที่โครงการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.5 ขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 5-6) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอก ไว้ดังนี้

1) ประเมินตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกสำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 14 มาตรฐาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

2) กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

(1) ก่อนการตรวจเยี่ยม

(2) ระหว่างการตรวจเยี่ยม

(3) หลังการตรวจเยี่ยม

3) การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และศึกษาเอกสารและหลักฐานที่ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งอาจมีการใช้แบบสอบถามหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามความจำเป็น

4) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษา คือ เจ้าของสถาบัน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรอื่นของสถานศึกษา นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน/ชาวบ้าน ผู้ประกอบการ หรือผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.6 เกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาสำหรับการประเมินภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546 : 59-73) ได้กล่าวถึง เกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาสำหรับการประเมินภายนอก ไว้ดังนี้

1) มาตรฐานการศึกษา

การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาที่ใช้สำหรับการประเมินภายนอก จะยึดมาตรฐานการศึกษาชาติ : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติเมื่อปี พ.ศ. 2543 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานแต่ละด้านประกอบด้วยมาตรฐานย่อย รวมทั้งสิ้น 27 มาตรฐานแต่ละมาตรฐานประกอบด้วยตัวบ่งชี้ รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องทำการประเมินทั้งหมด 91 ตัวบ่งชี้ แต่สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งเป็นระยะเริ่มแรกของการประเมินภายนอก สถานศึกษาอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับการประเมินภายนอก และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานทั้ง 27 มาตรฐาน ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงกำหนดให้มีการประเมินเฉพาะมาตรฐานพื้นฐานที่มีความสำคัญมากที่สุดก่อน 14 มาตรฐาน

เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบการดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดต่างๆ ต่างก็มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินผลภายในหรือการประเมินตนเองของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ระหว่างสังกัดต่างๆ จึงมีความเหลื่อมล้ำกัน และมีจุดเน้นของการพัฒนาแตกต่างกัน เพื่อให้การประเมินการประเมินภายนอกอยู่ภายใต้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จึงมีการกำหนดกรอบมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินสถานศึกษา จำนวน 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ ดังกล่าวข้างต้น

ในการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้ในการประเมินภายในนั้นพบว่า ตัวบ่งชี้บางตัวที่กำหนดโดยหน่วยงานหนึ่งปรากฏอยู่ภายใต้มาตรฐานที่มีชื่อเรียกต่างกันกับอีกหน่วยงานหนึ่ง หรือแตกต่างกันไปจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่จะใช้ในการประเมินภายนอกทำให้อาจเป็นภาระกับสถานศึกษาในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report = SAR) เสนอหน่วยงานต้นสังกัดและเสนอสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประกอบกับเพื่อให้กลุ่มบุคคลทั่วไปหรือสาธารณชนได้เข้าใจในผลการประเมินสถานศึกษาได้ง่ายขึ้น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จึงเห็นควรให้มีการจัดหมวดหมู่ของการรายงานผลการประเมินใหม่ โดยจำแนกผลการประเมินออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน (เหมือนเดิม) มาตรฐานเกี่ยวกับครูซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับครู โดยเฉพาะ และมาตรฐานที่เหลือ ได้แก่ มาตรฐานด้านปัจจัยบางมาตรฐาน และมาตรฐานด้านกระบวนการ ซึ่งจะจัดอยู่ในกลุ่มมาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้บริหารด้วยเหตุผลที่ว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานเหล่านี้สะท้อนถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ข้อมูลสารสนเทศที่จะรายงานต่อสาธารณชน จึงเป็น

ข้อมูลที่บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของครู และคุณภาพของผู้บริหาร ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลหลักที่สำคัญของสถานศึกษา

โดยสรุปการรายงานผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ คุณภาพของผู้เรียน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้คุณภาพของครูส่วนหนึ่งจะสะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของผู้บริหารส่วนหนึ่งจะสะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนคุณภาพของการบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดปัจจัยและกระบวนการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น ความสามารถในการวางระบบ โครงสร้างการบริหาร การบริหารด้านหลักสูตร การบริหารด้านการจัดการการเรียนการสอน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การบริหารด้านสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2) หลักการของการประเมิน

การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาสำหรับการประเมินภายนอกมีหลักการดังต่อไปนี้

- (1) ในรอบแรกของการประเมินภายนอก (พ.ศ. 2544-2548) เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินภายนอกจะมีเพียงชุดเดียวสำหรับการประเมินสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ทุกสังกัด และทุกเขตพื้นที่
- (2) การเข้าไปประเมินสถานศึกษาในรอบแรกจะเป็นการยืนยันสภาพการดำเนินงานตามข้อมูลหรือร่องรอยหลักฐานที่สถานศึกษาจัดเก็บด้วยวิธีการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น และร่องรอยหรือข้อมูลที่ผู้ประเมินภายนอกเก็บเพิ่มเติม โดยจะไม่มีการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาในลักษณะสรุปรวมว่าผ่านหรือไม่ผ่าน รับรองหรือไม่รับรอง แต่จะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาตามมาตรฐานแต่ละตัว โดยหลักการนี้ การประเมินสถานศึกษา จึงมิได้เน้นการเปรียบเทียบหรือแข่งขันกันระหว่างสถานศึกษา แต่เป็นการเปรียบเทียบการดำเนินงานระหว่างมาตรฐานการศึกษาตนเองภายในสถานศึกษานั้น ๆ ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขจุดที่ควรพัฒนา และเสริมจุดเด่นของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
- (3) การประเมินภายนอกจะเป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์และเป็นกัลยาณมิตร มิใช่การจับผิดการดำเนินงานของหน่วยงานหรือผู้บริหาร ผลการประเมินภายนอกจะนำไปใช้เป็นสารสนเทศประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานทั่วกัน มิได้มีเป้าหมายเพื่อนำไปใช้ใน การพิจารณาให้โทษแก่ผู้เกี่ยวข้อง

3) คุณสมบัติของเกณฑ์การประเมิน

เพื่อให้การประเมินคุณภาพสถานศึกษามีมาตรฐานเดียวกัน การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงพยายามจัดทำขึ้นเพื่อให้มีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นเกณฑ์การประเมินที่มีความเป็นปรนัย มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความเป็นรูปธรรม ไม่ว่าผู้ประเมินสถานศึกษาจะเป็นใครก็ควรให้ผลการประเมินสอดคล้อง
- (2) เป็นเกณฑ์การประเมินที่ให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพจริงของสถานศึกษา
- (3) เป็นเกณฑ์การประเมินที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ไม่ยุ่งยากในการเก็บข้อมูล การตีความหมายของข้อมูล และการตัดสินผลการประเมิน
- (4) เป็นเกณฑ์การประเมินที่พยายามให้มีหลักการที่ง่ายต่อการจดจำ หลักการที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินจึงมีเพียงหลักการเดียวที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินได้ครอบคลุมเกือบทุกมาตรฐาน มิใช่การจัดทำเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ใด ตัวบ่งชี้หนึ่งโดยเฉพาะ
- (5) เป็นเกณฑ์การประเมินที่มีความยุติธรรม โปร่งใส สามารถใช้ได้กับสถานศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งบริบท ที่ตั้ง สังกัด และขนาดของโรงเรียน
- (6) เป็นเกณฑ์การประเมินที่มีความยืดหยุ่น ในทางปฏิบัติ เปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของการดำเนินงานของตนเอง
- (7) เป็นเกณฑ์การประเมินที่นำไปสู่การได้ข้อสรุปสำหรับการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา สามารถชี้ถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

4) การกำหนดระดับคุณภาพของสถานศึกษา

เนื่องจากการประเมินคุณภาพภายนอกเพิ่งเริ่มมีการดำเนินการเป็นครั้งแรกในประเทศ ทำให้อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังนั้นในช่วงที่ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษายังไม่ชัดเจนและในช่วงที่ระบบการประเมินภายนอกยังอยู่ระหว่างการพัฒนา การกำหนดระดับคุณภาพของสถานศึกษาจึงเป็นไปอย่างกว้างๆ ก่อน เพื่อมิให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินมากเกินไป ระดับที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพจึงกำหนดเพียง 3 ระดับ ในอนาคตหากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีระบบฐานข้อมูลที่ดีพอ ก็มีความเป็นไปได้ที่จะมีการปรับระดับ

คุณภาพหรือเกณฑ์การประเมินให้มีความละเอียดยิ่งขึ้น ระดับคุณภาพทั้ง 3 ระดับ มีความหมาย ดังนี้คือ ระดับ 3 ดี ระดับ 2 พอใช้ ระดับ 1 ควรปรับปรุง

5) มิติที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพและเกณฑ์การตัดสิน

การประเมินภายนอกเน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้น การจัดระดับคุณภาพของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของการปฏิบัติงาน สถานศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานดีมีกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความทุ่มเทพยายามอย่างสูง ควรได้รับการประเมินคุณภาพให้อยู่ในระดับดีในทางตรงกันข้ามสถานศึกษาใดที่บุคลากรมิได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหรือมองเห็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไข สถานศึกษานั้นก็ควรต้องได้รับการประเมินคุณภาพในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ด้วยพื้นฐานแนวคิดนี้ มิติที่ใช้ในการจัดคุณภาพจึงจำแนก ออกเป็น 3 ประการ ดังต่อไปนี้

- (1) ความตระหนักถึงความสำคัญ (Awareness) ของการพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และมีจิตใจที่อยากพัฒนาให้ดีขึ้น
- (2) ความพยายาม (Attempt) มีร่องรอยและหลักฐานความพยายามในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดีขึ้น
- (3) การบรรลุผลตามเกณฑ์เกิดผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

มิติดังกล่าวข้างต้นทั้ง 3 มิติ จะเป็นตัวกำหนดคุณภาพของสถานศึกษา โดยเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติงานในแต่ละระดับมีลักษณะดังต่อไปนี้

ระดับ 3 (ดี) ผลการประเมินได้มาตรฐานคุณภาพในระดับดี (Achievement ได้ตามเกณฑ์ระดับดี)

ระดับ 2 (พอใช้) ผลการประเมินได้มาตรฐานคุณภาพระดับพอใช้ หรือได้ผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่มีร่องรอยความพยายาม (Achievement) ผ่านตามเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ไม่ถึงระดับดี หรือ Achievement ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่มีร่องรอยหลักฐาน Attempt และ Awareness

ระดับ 1 (ควรปรับปรุง) ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (Achievement) ไม่ผ่านเกณฑ์และไม่มีการพยายามของ Attempt โดยอาจมีหรือไม่มีร่องรอยของ Awareness

6) แนวคิดการตัดสินระดับสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการดำเนินงาน

หัวใจสำคัญของการพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ที่เกณฑ์การตัดสินสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน ในการประเมินมาตรฐานต่าง ๆ ทั้ง 14 มาตรฐานพบว่า ลักษณะของมาตรฐานสามารถจัดเป็นกลุ่มๆ ได้ 2 ประเภท คือ มาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพของบุคคล และมาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพของกระบวนการดำเนินงาน เกณฑ์การประเมินที่กำหนดขึ้นสำหรับประเมินมาตรฐานต่าง ๆ กำหนดดังนี้

(1) คุณภาพของบุคคล

มิติที่ใช้ในการกำหนดระดับของสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับบุคคลมี 3 มิติ ได้แก่ คุณภาพ และปริมาณ โดยบุคคลที่ถูกประเมิน ได้แก่ นักเรียน ครู และผู้บริหาร บุคคลเหล่านี้ต้องมีคุณลักษณะหรือคุณภาพตามตัวบ่งชี้ในระดับดี (ผลการประเมินเทียบเท่าเกรด 3 หรือ 4 จากระบบการให้เกรด 4 ระดับ) หรือมีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดจำนวน 8 รายการขึ้นไปจาก 10 รายการ (ได้คะแนน 80% - 100%) จากนั้นจะมีการกำหนดระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามปริมาณของบุคคลที่มีคุณภาพดี เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ

(2) คุณภาพของกระบวนการดำเนินงานในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถบริหารงานให้เกิดกระบวนการตามที่พึงประสงค์ถือว่าผู้บริหารนั้นมีคุณภาพดี เกณฑ์การตัดสินมีดังต่อไปนี้คือ การทำให้เกิดกระบวนการที่พึงประสงค์ในสถานศึกษาถือว่ามีระดับคุณภาพดี และ กระบวนการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานแบบทั้งโรงเรียน(School wide) ซึ่งมีคุณสมบัติ 3 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการบริหารงานให้เกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วม การบริหารให้เกิดความต่อเนื่อง/ความยั่งยืนของการดำเนินงาน และ การบริหารให้เกิดการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา

7) กระบวนการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลของผู้ประเมินภายนอกต้องเน้นการตรวจสอบหรือหาร่องรอยหลักฐาน 3 ประเภท ได้แก่ (1) ร่องรอยเกี่ยวกับความตระหนักในการพัฒนาสถานศึกษาของบุคลากรในสถานศึกษา (2) ร่องรอยการพัฒนาหรือการดำเนินงานของสถานศึกษา และ (3) ร่องรอยเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของสถานศึกษา

(1) การประเมินความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา

(Awareness)

(2) การประเมินความพยายามในการพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน

(Attempt)

(3) การประเมินสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานตามมาตรฐาน

(Achievement)

8) การตรวจสอบและตัดสินผลการประเมิน

(1) ผู้ประเมินภายนอกแต่ละคนเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ Awareness, Attempt และ Achievement ภายใต้อะไรแต่ละมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ แล้วบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล

(2) ผู้ประเมินภายนอกทุกคนในคณะผู้ประเมินนำผลการบันทึก ข้อมูลมาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลซึ่งกันและกัน ในกรณีที่ข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่สอดคล้องกัน ให้ทำการเก็บข้อมูลหรือตรวจสอบซ้ำ และปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกัน

(3) ผู้ประเมินภายนอกทำการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งควรให้ผลการประเมินที่สอดคล้องกัน

(4) ผู้ประเมินภายนอกควรส่งข้อมูลที่บันทึกข้างต้นตามแบบฟอร์มการบันทึกข้อมูลเสนอสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย

9) การรายงานผลการประเมิน

(1) รายงานผลตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครูผู้สอน และมาตรฐานด้านผู้บริหาร

(2) จัดทำข้อมูลเชิงประเมินภายใต้อะไรแต่ละมาตรฐานต้องสรุปให้เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดการศึกษาได้มาตรฐานระดับใด (ควรปรับปรุง, พอใช้, ดี) และอธิบายให้เห็นลักษณะของผลการดำเนินงานตามมิติ 3 ด้าน ได้แก่ Awareness, Attempt, Achievement รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับร่องรอยหลักฐาน

(3) การสรุปผลคุณภาพการดำเนินงาน นอกจากจะเน้นการรายงานผลตามรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้แล้วต้องสรุปคุณภาพโดยรวมดังต่อไปนี้ คือ คุณภาพของผู้เรียนตามรายมาตรฐาน คุณภาพของครูตามรายมาตรฐานและคุณภาพโดยรวมของครูที่สะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียน และ คุณภาพของผู้บริหารตามรายมาตรฐานและคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารที่สะท้อนจากคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของบุคลากร

2. การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553)

2.1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (2548: 28- 35)ได้ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ดังนี้

- 1) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
  - (1) ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
  - (2) ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
  - (3) ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที
  - (4) ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เห็นแก่ตัว
  - (5) ผู้เรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
  - (6) ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 2) ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
  - (1) ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุขนิสัย และออกกำลังกายสม่ำเสมอ
  - (2) ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
  - (3) ผู้เรียนไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา
- 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา
  - (1) ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ
  - (2) ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรี/นาฏศิลป์โดยไม่ขัด

หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย และอุบัติเหตุ รวมทั้งปัญหาทางเพศ

- (4) ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น
- (5) ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

หลักศาสนา

- (3) ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา/นันทนาการ
- (4) ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดั้งเดิมของ

ท้องถิ่นและของไทย

4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

(1) ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

(2) ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง

(3) ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

5) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

(1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(2) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

(3) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

(4) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(5) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาภาษาไทย

(6) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

(7) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

(8) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

6) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

(1) ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว

(2) ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

7) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

(1) ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานเป็นทีมได้

(3) ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตน

สนใจ

8) ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

(1) ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสม

(2) ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป

(3) ครูที่สอนตรง ตามวิชาเอก/โทหรือความถนัด

(4) ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่รัฐสภากำหนด

(5) สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์

9) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 8 ตัวบ่งชี้ คือ ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย / คณิตศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ / สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม / สุขศึกษาและพลศึกษา / ศิลปะ / การงานอาชีพและเทคโนโลยี / ภาษาต่างประเทศ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

10) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

- (1) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน
- (2) ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์
- (3) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารและเป็นผู้นำทางวิชาการ
- (4) ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการ

บริหาร

11) สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

- (1) สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารที่มีความคล่องตัวสูง ปรับเปลี่ยนได้ตามเหมาะสม
- (2) สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์
- (3) สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และมีการตรวจสอบ

ถ่วงดุล

- (4) สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตาม

กฎกระทรวง

12) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(1) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

- (2) สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (3) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

13) สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

(1) สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ระดับสากลระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

(2) สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

14) สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

(1) สถานศึกษามีระบบ และกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

(2) สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

2.2 วิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548: 91 - 94) ได้ระบุ ถึงวิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) ไว้ดังนี้

ตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 กำหนดให้ สมศ. ต้องจัดทำข้อเสนอแนะต่อต้นสังกัดในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาวิธีการและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2549-2553 เพื่อการจำแนกผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าได้มาตรฐานหรือไม่ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร สมศ. ในการประชุมครั้งที่ 13/2548 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2548 โดยให้พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

2.2.1 การประเมินอิงเกณฑ์ ให้พิจารณาตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด โดยจะมีการสรุปผลการประเมินทั้งในระดับตัวบ่งชี้ และระดับมาตรฐาน การประเมินแบบอิงเกณฑ์มีการประเมิน 2 ระดับ คือการประเมินในระดับตัวบ่งชี้ และการประเมินในระดับมาตรฐาน ได้แก่

1) การประเมินในระดับตัวบ่งชี้ ให้พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ เป็น 4 ระดับ คือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	ปรับปรุง
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ระหว่างร้อยละ 50-74	พอใช้
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ระหว่างร้อยละ 75-89	ดี
ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ดีมาก

2) การประเมินในระดับมาตรฐาน ให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ในแต่ละมาตรฐานเป็น 4 ระดับ คือ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับคุณภาพ
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 1.75-2.74	พอใช้
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 2.75-3.49	ดี
ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ ระหว่าง 3.50-4.00	ดีมาก

2.2.2 การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และพัฒนาการของคุณภาพสถานศึกษา ตลอดจนมีผลการดำเนินงานบรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา รวมทั้งการมีความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษาโดยมีมิติในการพิจารณา วิธีการพิจารณา และการสรุปผลการพิจารณาดังนี้

1) มิติในการพิจารณา พัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและการบรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

พัฒนาการของคุณภาพการศึกษา	บรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา	
	บรรลุ	ไม่บรรลุ
มี	ดีมาก (4)	ดี (3)+ มีความตระหนักและความพยายาม
ไม่มี	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)

2) วิธีการพิจารณา ได้ให้ความหมายของพัฒนาการและการบรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

(1) มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง (เฉพาะผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์) สูงกว่าผลประเมินรอบแรก หรือมีผลประเมินทั้งในรอบแรกและรอบที่สองไม่ต่ำกว่าระดับดี

(2) ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และผลการประเมินในรอบที่สอง (เฉพาะผลการ

ประเมินแบบอิงเกณฑ์) ต่ำกว่าผลประเมินรอบแรก หรือผลประเมินในรอบแรกและรอบที่สองซึ่งต่ำกว่าระดับดี และไม่แตกต่างกัน

(3) บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษามีความสำเร็จในการปฏิบัติสามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน โดยนำผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกไปใช้วางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำคัญ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

(4) ไม่บรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน หมายถึง สถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ ไม่สามารถบรรลุมาตรฐานหรือเป้าหมายของแผนพัฒนาสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน และความพยายามในการปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา

2.2.3 หลักฐานและร่องรอยแสดงความตระหนักในความสำคัญ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา ให้พิจารณา ดังนี้

1) ความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาสู่มาตรฐานหรือเป้าหมายตามแผน พิจารณาจากผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 กลุ่มขึ้นไป (ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง) มีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้นๆ และมีหลักฐานและร่องรอยยืนยันอย่างน้อย 3 แหล่งขึ้นไป เช่น นโยบายและทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษาระบบประกันคุณภาพภายใน รายงานการประเมินตนเอง เป็นต้น ที่แสดงว่าสถานศึกษามีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้นๆ

2) ความพยายามในการปฏิบัติสู่มาตรฐานการศึกษา พิจารณาจากการมีหลักฐานและร่องรอยยืนยันทั้ง 5 ข้อ

(1) แผนกลยุทธ์ ธรรมนูญโรงเรียน แผนการจัดโครงสร้างองค์กรของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานนั้น ซึ่งพิจารณาได้จากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าประสงค์ของการพัฒนาของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา การพูดคุยและสัมภาษณ์บุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น ในเรื่องวางแผนพัฒนาของสถานศึกษา

(2) มีการจัด โครงการ / กิจกรรมสำคัญระดับสถานศึกษาทางด้านการบริหาร การเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษาให้บรรลุมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งพิจารณาได้จากแผนของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นต้น

(3) มีภาคีเข้าร่วมหลากหลายเพียงใด โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายเครือข่าย หรือชุมชน เป็นต้น ภาคีที่เข้าร่วมโครงการ / กิจกรรมที่แสดงว่าเป็นโครงการ / กิจกรรมระดับสถานศึกษาซึ่งพิจารณาได้จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และโครงการ / กิจกรรมของสถานศึกษา

(4) มีโครงการ / กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน หรือครู หรือคุณภาพการจัดการศึกษา ให้บรรลุตามมาตรฐานนั้น ๆ อย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพียงใด ที่จะแสดงความยั่งยืนของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานนั้น

(5) ผลการประเมินโครงการ / กิจกรรมว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์เพียงใดและเป็นที่พึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด โดยต้องเกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ / กิจกรรมและมีผู้เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 พึงพอใจต่อผลของโครงการ / กิจกรรมนั้นๆ

(6) การสรุปผลการประเมินอิงสถานศึกษา มีระดับของมาตรฐานและคะแนน ดังนี้

คำอธิบาย	ระดับ	คะแนน
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและไม่บรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผน	ปรับปรุง	1 คะแนน
ไม่มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาแต่บรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผน หรือ มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา แต่ไม่บรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผน และหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำคัญ และความพยายามในการปฏิบัติอย่าง ไม่เด่นชัด	พอใช้	2 คะแนน
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำคัญและความพยายามในการปฏิบัติอย่างเด่นชัด แต่ไม่บรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผน	ดี	3 คะแนน
มีพัฒนาการของคุณภาพการศึกษาและบรรลุมาตรฐาน / เป้าหมายตามแผน	ดีมาก	4 คะแนน

3) การรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระดับมาตรฐาน ให้เฉลี่ยผลประเมินระดับมาตรฐานแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงสถานศึกษา ถ้าได้ค่าเฉลี่ยของผลประเมิน > 2.75 จากระบบ 4 คะแนน แสดงว่าสถานศึกษามีผล การจัดการศึกษาในมาตรฐานนั้นๆ ที่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. สมศ. จะให้การรับรองคุณภาพ การศึกษาในมาตรฐานนั้น ๆ ของสถานศึกษา

4) การรับรองมาตรฐานของสถานศึกษาในภาพรวม ในการรับรองคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ สมศ. สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(1) สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยผลประเมินคุณภาพภายนอกไม่ต่ำกว่าระดับดี (> 2.75 ในระบบ 4 คะแนน

(2) สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลประเมินในระดับดีขึ้นไปไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของมาตรฐานที่ประเมินกล่าวคือ ไม่ระดับดีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า 1 มาตรฐานใน 4 มาตรฐาน

(3) สถานศึกษาไม่มีผลประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานอยู่ใน ระดับปรับปรุง โดยนับเฉพาะมาตรฐานที่ได้ระดับปรับปรุงทั้งแบบอิงเกณฑ์และอิงสถานศึกษา ในกรณีสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพ สม ศ. ให้ระบุนวัตกรรม หรือ การปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาด้วย (ถ้ามี)

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 ความหมายของปัจจัย

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 686) ได้ให้ความหมายของคำว่า ปัจจัย ว่า เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล หรือหนทาง หรือองค์ประกอบ ส่วนประกอบ

3.2 ปัจจัยความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2547 : 7 - 9) ได้ระบุ ปัจจัยความสำเร็จ ในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้โดยหลักการ ประกอบด้วย คน ระบบ และการจัดการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2543 : 53 - 55) ได้ระบุยุทธศาสตร์สู่ ความสำเร็จในการประกันคุณภาพไว้เป็นภาพร่วมสรุปได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม
3. ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล
6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

เฮลลี่ (Healy. 1994 : 68-69) กล่าวถึงจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาได้คือ

1. ด้านทีมงาน ต้องมีความเป็นอิสระ บุคลากรในทีมได้รับการสนับสนุนให้รับผิดชอบ ได้รับการพัฒนาทักษะในการทำงานและการแก้ปัญหา รวมทั้งได้รับมอบอำนาจให้สามารถดำเนินการด้านทรัพยากรและงบประมาณ

2. ด้านโครงสร้าง ควรจัดโครงสร้างองค์การใหม่ที่สะท้อนการพัฒนาให้มีคุณภาพ มีการบริหารแบบแบนราบ รวมทั้งกำหนดให้มีผู้จัดการคุณภาพ(Quality manager)

แฮร์ริสและจอห์น (Harris and Jon. 2000: 37-39) ได้ศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมการปรับปรุงสถานศึกษาของประเทศอังกฤษและแคนาดา ได้สรุปองค์ประกอบแห่งการปรับปรุงคุณภาพให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. การสนับสนุนของหน่วยงานภายในและภายนอก หน่วยงานภายในได้แก่ ครูและบุคลากรที่พร้อมจะทำงานร่วมกัน และสำหรับหน่วยงานภายนอกจะเข้ามามีบทบาทในการเจรจาต่อรองร่วมกับบุคลากร ให้การสนับสนุนทรัพยากรและเงินทุน ให้ความช่วยเหลือและกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2. การมีจุดเน้นที่เป้าหมายการสอนและการเรียนรู้ การที่สถานศึกษามีเป้าหมายเน้นที่การสอนและการเรียนรู้ จะมีส่วนกระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงสถานศึกษาในด้านการสอนและการเรียนรู้เป็นอย่างดี

3. ข้อตกลงในการพัฒนาครูและพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาครูเป็นหัวใจของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา โดยมีการพัฒนาด้านทักษะ ความรู้และความเข้าใจใหม่ๆ มีการสนับสนุนให้ครูได้แสดงความเชี่ยวชาญในรูปแบบการสอนใหม่ๆและแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน

4. ภาวะผู้นำ ผู้นำต้องแสดงความรับผิดชอบต่อการปรับปรุงสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของครูในทุกระดับ ผู้นำจะผลักดันให้ครูรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลง

5. การประเมินระหว่าง และสิ้นสุดของการทำงาน การประเมินเป็นวงจรการปรับปรุงสถานศึกษาที่สำคัญและจำเป็น เพราะเป็นวิถีทางที่จะได้ข้อมูลย้อนกลับ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการประเมินที่มีหลักฐานชัดเจนและโปร่งใส

เลซอเต้ (Lezotte. อ้างถึงใน Reynolds. 1995 : 20) กล่าวถึงทฤษฎี 5 ปัจจัย (Five-factor) ในการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Harris and Jon คือ

1. ภาวะผู้นำ ผู้บริหารต้องเข้มแข็งและสนใจคุณภาพการเรียนการสอน
2. จุดเน้นในเรื่องการสอนต้องได้รับความเข้าใจอย่างกว้างขวาง
3. ความเป็นระเบียบและบรรยากาศที่ปลอดภัยที่จะนำไปสู่การสอนและการเรียนรู้
4. พฤติกรรมของครูส่งผลให้เกิดความคาดหวังว่านักเรียนทุกคนอย่างน้อยที่สุดจะได้รับทักษะและความรู้พื้นฐาน
5. การใช้การวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นพื้นฐานสำหรับการประเมิน

โปรแกรม

เก็จนก เอื้อวงศ์ (2546 : 6, 77-79) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มปัจจัยคือ

1. กลุ่มปัจจัยภายใน ซึ่งครอบคลุมปัจจัยย่อย ดังนี้
  - 1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ ความพอเพียงและคุณลักษณะของบุคลากร
  - 1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณ ได้แก่ ความเพียงพอ จุดเน้นในการจัดสรรงบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ
  - 1.3 ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ความเหมาะสมและความเพียงพอ
  - 1.4 ปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของสถานศึกษาและสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้
  - 1.5 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ได้แก่ ลักษณะโครงสร้างองค์การบทบาทหน้าที่และอำนาจหน้าที่ และระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ
  - 1.6 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ได้แก่ แบบแผนการดำเนินชีวิต/การปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของบุคลากรในองค์การและบรรยากาศและความสัมพันธ์ของบุคลากร
  - 1.7 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ บทบาทผู้นำ คุณลักษณะผู้นำและแบบ/พฤติกรรมภาวะผู้นำ
2. กลุ่มปัจจัยภายนอก ซึ่งครอบคลุมปัจจัยย่อย ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพสังคมของชุมชน ค่านิยมและทัศนคติ ตลอดจนความพร้อมของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และลักษณะและรูปแบบในการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของชุมชน

2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและงบประมาณจากการสนับสนุนของรัฐ

2.3 ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ กฎหมาย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ได้แก่ รูปแบบหรือแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ

พงศรัวช วิวงสู (2546 : 42-43) ได้ระบุถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดปัจจัยเชิงเหตุ 2 ด้านคือ

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานประกอบด้วย ปัจจัยเชิงเหตุ 3 ปัจจัย คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ลักษณะทางจิต ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงเหตุ 3 ปัจจัย คือ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา และสุขภาพจิตของบุคลากร

นอกจากนั้นแนวคิดการกระทำของสังคมก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลที่สำคัญอีกด้วย

สุวัฒน์ พรหมศิริ (2548 : 46-63) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลหรือความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาสรุปได้ว่า ส่วนประกอบต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งทำให้ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาหรือความสำเร็จในการบริหารแตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยภายในสถานศึกษา และ ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา

ปัจจัยภายในสถานศึกษา หมายถึง ส่วนประกอบต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายในสถานศึกษาและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาซึ่งทำให้ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านผู้สอน ได้แก่ คุณภาพของผู้สอน คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของครู ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา
3. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ พฤติกรรมของผู้เรียน คือ การปฏิบัติตนของผู้เรียนในขณะที่เป็นนักเรียน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
4. ปัจจัยด้านทรัพยากร ได้แก่ ความพร้อมและความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา หมายถึง ส่วนประกอบต่างๆ ที่เกิดจากภายนอกสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านหน่วยงานบังคับบัญชา ได้แก่ นโยบายของต้นสังกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดบริหารสถานศึกษา ลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา
2. ปัจจัยด้านการคัดเลือกผู้เรียน ได้แก่ โอกาสในการคัดเลือกผู้เรียน การประชาสัมพันธ์เรื่องการรับสมัครนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้เรียน
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่ ความร่วมมือของผู้ปกครอง การสนับสนุน และจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น
4. ปัจจัยด้านองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความร่วมมือขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ การสนับสนุนหรือการให้ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ ขององค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา รวมทั้งการให้ทุนสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 26 - 35) ได้ระบุถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาซึ่งก็คือการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นเอง โดยได้แบ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก เป็น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่สถานศึกษาไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ในระยะสั้นๆ ประกอบด้วย ปัจจัยในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors: S) ได้แก่ จำนวนประชากร ระบบการศึกษา ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี แนวโน้มทางสังคม การคมนาคม การสื่อสาร อาชีพ และปัญหาสังคม เป็นต้น
2. ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors: T) ได้แก่ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การผลิต เครื่องจักรกลต่างๆ เทคโนโลยีสารสนเทศ และภูมิปัญญาชาวบ้าน ฯลฯ
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors: E) ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง ภาวะทางการเงิน การว่างงาน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย การลงทุนต่างๆ เป็นต้น
4. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors: P) ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษา หลักสูตร นโยบายรัฐบาล นโยบายหน่วยงานต้นสังกัด กฎหมาย ระเบียบต่างๆ การแทรกแซงทางการเมือง ฯลฯ

ปัจจัยทั้ง 4 ด้านดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสถานศึกษา มากน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อย่างไรก็ตามสถานศึกษาของรัฐนั้น ปัจจัยสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยการเมืองและกฎหมาย จะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษามากกว่าด้านอื่น ๆ เพราะสถานศึกษาส่วนมากเป็นหน่วยงานภาครัฐบาลจึงต้องยึดระเบียบกฎหมาย ตลอดจนเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาลเป็นแนวหลักในการทำงาน

สภาพแวดล้อมภายใน เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและสถานศึกษาสามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ ประกอบด้วย

1. โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure : S1) ได้แก่ โครงสร้างนโยบายระบบงานของสถานศึกษา ฯลฯ
2. ผลผลิตและการบริการ (Products and Service : S2) ประสิทธิภาพของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการของการศึกษา และคุณภาพของนักเรียน ฯลฯ
3. บุคลากร (Man : M1) ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา
4. ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M2) ความเพียงพอ ความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงิน ประสิทธิภาพของการใช้เงินที่เน้นผลผลิต การระดมทรัพยากร และการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ฯลฯ
5. วัสดุทรัพยากร (Material : M3) ได้แก่ ความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา เป็นต้น

6. การบริหารจัดการ (Management : M4) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในสถานศึกษา การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของสถานศึกษา การ ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจาก เอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา สามารถกำหนดกรอบแนวคิดของปัจจัยในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านโครงสร้าง ได้แก่ ลักษณะโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่และ อำนาจหน้าที่ และระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร
2. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ได้แก่ แบบแผนการดำเนินชีวิต/การปฏิบัติงาน ค่านิยม ความคิด ความเชื่อของบุคลากรในองค์กร และบรรยากาศและความสัมพันธ์ของบุคลากร
3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ การกำหนดนโยบายและมาตรฐานนโยบาย/ภาวะ ผู้นำ/การบริหารจัดการ/การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมเสริมแรง/การให้ความสำคัญกับ งานวิชาการ
4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ/ หลักสูตรสถานศึกษาที่ใช้/ความร่วมมือร่วมใจอันแน่วแน่ของบุคลากรในโรงเรียน/ความตระหนัก ในการประกันคุณภาพการศึกษา/การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ/จำนวนของครู ค่อนักเรียน
5. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมของผู้เรียน/ความตั้งใจของผู้เรียน/จำนวน นักเรียนต่อห้องเรียน
6. ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ความเหมาะสมและความ เพียงพอของ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
7. ปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้
8. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ได้แก่ รูปแบบหรือแนวทางในการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ
9. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพสังคมของชุมชน ค่านิยมและทัศนคติตลอดจน ความพร้อมของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่/การให้ ความร่วมมือสนับสนุน และลักษณะและรูปแบบในการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของชุมชน

10. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและงบประมาณจากการสนับสนุนของรัฐ และหน่วยงานอื่นๆ

11. ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด / สมศ. ตลอดจนความเคร่งครัดในความเป็นมาตรฐานของคณะกรรมการผู้ประเมิน

4. การบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 ก : 1 - 5) ได้กล่าวถึง เขตพื้นที่การศึกษาไว้ว่า เขตพื้นที่การศึกษาเกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในมาตรา 39 ที่ว่า กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงจากบทบัญญัติดังกล่าว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ต้องการให้การบริหารจัดการด้านการศึกษา มีการดำเนินการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีความคล่องตัว มีอิสระ บริหารโดยองค์คณะบุคคล ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นองค์กรสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การจัดโครงสร้างส่วนราชการภายในเขตพื้นที่การศึกษาการจัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 33 ที่ว่ามาตรา 33 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษามีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์การจัดการศึกษาหรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่นตามสภาพการจัดการศึกษาบางประเภท คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจ

ประกาศกำหนดให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาใดสามารถขยายการบริการออกไปในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นก็ได้การจัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดไว้ในมาตรา 34 (1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ (2) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 (ข้อ 3) ดังนี้

- 1) กลุ่มอำนาจการ
- 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 3) กลุ่มนโยบายและแผน
- 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

นอกจากส่วนราชการตาม 1) ถึง 5) แล้ว ในระยะเริ่มแรก สำนักงานเขตอาจจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยให้ยุบเลิกภายในสามปีนับตั้งแต่มีการจัดตั้งส่วนราชการดังกล่าวด้วยก็ได้การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 (ข้อ 3)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ. 2546 มาตรา 36 กำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษา มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคลรอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ภารกิจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546ได้กำหนดไว้ในมาตรา 37 ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 36 และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

3. รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และให้มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการรองจากผู้อำนวยการนอกจากนี้กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 (ข้อ 6) ยังได้ระบุอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ให้มี อำนาจหน้าที่เพิ่มเติม ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้อง กับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการ ของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานใน เขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาใน เขต พื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่ การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้าน การศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ใน เขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ ของหน่วยงานใด โดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายสำนักงานเขตอาจมีอำนาจหน้ าที่นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษา ชั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 มีการแบ่งส่วน ราชการภายในสถานศึกษา ตามระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ว่าด้วยการ แบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 คณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 1 (2547 : 1 - 3) ได้ออกระเบียบว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายใน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. กลุ่มบริหารวิชาการ มีกลุ่มงาน งานดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริม การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และงานอื่นๆ ที่สถานศึกษากำหนด

2. กลุ่มบริหารงบประมาณ มีกลุ่มงาน งาน ดังนี้ การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหาร การบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ และงานอื่นๆ ที่สถานศึกษากำหนด

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีกลุ่มงาน งาน ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและ การรักษาวินัย การออกจากราชการ และงานอื่นๆ ที่สถานศึกษากำหนด

4. กลุ่มบริหารทั่วไป มีกลุ่มงาน งาน ดังนี้ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษา การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและ พัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การ บริหาร จัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การ ส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การส่งเสริม กิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น และงานอื่นๆ ที่สถานศึกษากำหนด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

สุวรรณ วิลาร์ักษ์ (2542: 69-72) ได้ศึกษาความสำเร็จของการประกันคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาและศึกษาปัจจัยหลักพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ผลการศึกษาในด้านความรู้ความเข้าใจพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีระดับความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่ดีเป็นส่วนใหญ่ และมีอัตราส่วนของความรู้ ความเข้าใจที่มากกว่าครูปฏิบัติการสอน ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ที่ระดับ “พอเข้าใจ” เป็นส่วนใหญ่อัตราส่วนที่มีความรู้ความเข้าใจดียังมีน้อยมาก และบุคลากรในกลุ่มที่มี อายุมากมีประสบการณ์ที่ยาวนาน จะมีระดับความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่าบุคลากรที่อยู่ในกลุ่มอายุน้อย ระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็น

พื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ภาคปฏิบัติของการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาได้ ส่วนในด้านปัจจัยหลักพื้นฐานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน จะเป็นผู้ที่บทบาทโดยตรงกับนักเรียน ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ คือ ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากแนวเดิมมิได้กระทำเพื่อให้เด็กมีกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และหาองค์ความรู้อย่างแท้จริง กระบวนการกำกับ ติดตาม การนิเทศและประเมินผลจากองค์กรภายนอก เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองเพื่อการปฏิรูปให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายต่อไป

วิรัช ดันตระกูล (2543 : 111-113) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มระดับคุณภาพสูงค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนกลุ่มระดับคุณภาพต่ำค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มระดับคุณภาพสูงกับโรงเรียนกลุ่มระดับคุณภาพต่ำ มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการแต่ละมาตรฐานแตกต่างกัน และภาพรวมพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ 4 มาตรฐาน มีความแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ตามลำดับจากมากไปหาน้อยกลุ่มโรงเรียนระดับคุณภาพสูง ปัจจัยภายนอกได้แก่ ห้องสื่อการเรียน , อายุของครูวิชาการ , ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย , ครูวิชาการเพศชาย , วัสดุครุภัณฑ์ , อายุราชการ ณ โรงเรียนปัจจุบันของครูวิชาการโรงเรียน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ , อายุเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียน , อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนโรงเรียนกลุ่มระดับคุณภาพต่ำ ปัจจัยภายในได้แก่ อายุของครูผู้สอน , อายุราชการของผู้บริหารโรงเรียน , ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) , วุฒิการศึกษาของผู้สอน ห้องสมุดโรงเรียน ตำแหน่งของครูวิชาการโรงเรียน , ห้องกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ , จำนวนนักเรียนหญิง , ห้องกิจกรรมสหกรณ์ , จำนวนครูเพศชาย , ผู้บริหารโรงเรียนเพศหญิง , ปัจจัยภายนอกได้แก่ รายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียน

ถาวร ทวีลาภ (2545 : 98-100) ได้ศึกษาการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ มีการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกลุ่มโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ มีการบริหารระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้น กลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ มีการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

ประทีน จำปาเงิน (2545 : 96 - 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบแรกด้านกระบวนการ ของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนแกนนำส่วนใหญ่มีความพร้อมตามมาตรฐานด้านกระบวนการ ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมาก ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 การจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา โดยรวมปฏิบัติในระดับปานกลางถึงมาก 2) มาตรฐานที่ 2 ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยรวมปฏิบัติในระดับมาก 3) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมปฏิบัติในระดับมาก ฉะนั้นโรงเรียนแกนนำมีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบแรกด้านกระบวนการ

ปรีดา ชีระราษฎร์ (2545 : 113 - 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพด้านกระบวนการบริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2541 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1. โรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพน่าพอใจขั้นสูง(ระดับคุณภาพ3) มากที่สุดในมาตรฐานที่ 1 “โรงเรียนใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ” ตัวบ่งชี้ที่ 3 “จัดระบบงานชัดเจน คล่องตัวในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานตรงตามความรู้ความสามารถส่งเสริม ให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน” ส่วนโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่น่าพอใจ (ระดับคุณภาพ 0) มากที่สุด ในมาตรฐานที่ 5 “โรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ” ตัวบ่งชี้ที่ 1 “ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการหลากหลายและทุกฝ่ายมีส่วนร่วม” ตัวบ่งชี้ที่ 2 “นำผลการประเมินไปใช้นิเทศและพัฒนางานอยู่เสมอ” 2. เมื่อทำการเปรียบเทียบคุณภาพด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนตามปัจจัยที่ศึกษาพบว่า 2.1 โรงเรียนที่มีผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาปริญญาโทและสูงกว่ามีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (ระดับคุณภาพ 3) มากกว่าโรงเรียนที่มีผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ในมาตรฐานที่ 1 - 4 2.2 โรงเรียนที่มีผู้บริหารมีประสบการณ์ การบริหารโรงเรียน 11 ปีขึ้นไป มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์(ระดับคุณภาพ 3) มากกว่าโรงเรียนที่มีผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร โรงเรียน 5 - 10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี ในมาตรฐานที่ 1, 4 และ 5 2.3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (ระดับคุณภาพ 3) มากกว่าโรงเรียนไม่ขยายโอกาสทาง

การศึกษา ในมาตรฐานที่ 1, 3, 4 และ 5 2.4 โรงเรียนขนาดใหญ่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (ระดับคุณภาพ 3) มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ในมาตรฐานที่ 1, 3, 4 และ 5

อนุ ชีรานูวรรตน์ (2545 : 91-94) ได้ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า สภาพการดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ การทบทวนคุณภาพการศึกษา และ การประเมินคุณภาพอยู่ในระดับน้อย สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน และในส่วนของ การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

ภารดี อนันต์นาวิ(2545:118) ที่ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับมาก ตลอดจนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ตั้งใจปฏิบัติงานให้ความสำเร็จ อยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นปัจจัยอันดับสุดท้าย ซึ่งอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางราชการซึ่งมีระเบียบของทางราชการคอยควบคุมการทำงานอยู่แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงมักไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เท่าที่ควร

นวพร จุทอง (2546 : 85-86) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และ การจัดทำรายงานการประเมินผลตนเองหรือรายงานประจำปี พบว่า ด้านการเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การเตรียมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาการศึกษา การนำแผนไปดำเนินการ และการติดตามผลประเมินผล ส่วนด้านการจัดทำรายงานการ

ประเมินผลตนเองหรือรายงานประจำปี ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ
ดำเนินการ

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 346-350) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและ
ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยกรณีศึกษาแล้ว
นำผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วนมาสังเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการดำเนินการ
ประกันคุณภาพในกลุ่มปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ทุ่มเท สนใจใฝ่เรียนรู้ใช้ทั้งการ
บริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารแบบเข้มงวด การมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี คือมี
ความสัมพันธ์ที่ดี มีแบบแผนการทำงานเป็นทีม มีตัวแบบการเป็นครูที่ดี ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
และเห็นคุณค่าของการประเมิน รวมทั้งการที่ครูมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อการสอน สนใจ
ใฝ่รู้และเชื่อว่าการประกันคุณภาพการศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนั้น
โครงสร้างการประสานงานที่คล่องตัว และมีบุคลากรหรือคณะทำงานรับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพก็เป็นปัจจัยเสริมเช่นกัน สำหรับกลุ่มปัจจัยภายนอก ได้แก่ การที่ชุมชนและกรรมการ
สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษาและสนับสนุนช่วยเหลือ ตลอดจนการที่กฎหมายและ
นโยบายต้นสังกัดผลักดันให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพ รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดนิเทศ
ช่วยเหลืออย่างจริงจัง ส่วนปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ในกลุ่มปัจจัยภายใน ได้แก่ การมีการมีวัฒนธรรมองค์กรที่แตกแยก แข่งขันไม่ให้เกียรติและไม่
ไว้วางใจกัน ขาดการยอมรับความสามารถของเพื่อนครู ครูไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและครูไม่
เพียงพอ ขาดความรับผิดชอบและความสนใจใฝ่เรียนรู้ ที่ทัศนคติไม่ดีต่อการประกันคุณภาพ
การศึกษา รวมทั้งผู้บริหารไม่ให้เวลากับโรงเรียนอย่างเต็มที่ ใจดีเกินไป ขาดความเด็ดขาด นำการ
เปลี่ยนแปลงเข้ามาจนครูรับไม่ทัน ใช้การบริหารแบบชี้นำมากกว่าการมีส่วนร่วม และผู้ช่วย
ผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารและมีงานธุรการมาก นอกจากนั้นการที่โครงสร้างการ
บริหารขาดการประสานงานที่ดี ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร สำหรับกลุ่มปัจจัย
ภายนอก ได้แก่ ชุมชนและกรรมการสถานศึกษาขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษาและนโยบายปรับลดอัตรากำลัง รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดขาดการนิเทศช่วยเหลือ

พงศ์วัช วิวังสุ (2546 : 77-84) ได้ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน
และลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา โดย
มีผลของการศึกษาค้นคว้าดังนี้คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของ
ผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านประกันคุณภาพการศึกษา
และลักษณะทางจิต ซึ่งได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ แรงจูงใจในการ

ทำงานประกันคุณภาพ และสุขภาพจิตของบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวัฒนา พรหมศิริ (2546 : 98-101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากรอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพผู้ประเมิน ประเภท และ ที่ตั้งสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาได้แก่ปัจจัยภายในประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้สอนด้านผู้เรียน ด้านทรัพยากร และปัจจัยภายนอกประกอบด้วย ปัจจัยด้านหน่วยงานบังคับบัญชา ด้านการคัดเลือกผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านองค์กรที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัด กรมศิลปากร นอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว คือ คุณภาพของผู้บริหาร การบริหารจัดการภายในองค์กร การบำรุงขวัญและกำลังใจของบุคลากร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้กรมศิลปากรปรับปรุงและพัฒนาด้านนโยบายและโครงสร้างการจัดการศึกษา ด้านการวิจัย และด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

เรืองเดช เพ็งจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านการเตรียมงานก่อนการดำเนินงาน ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานดังกล่าว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการก่อนดำเนินการสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินการแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

คิสจิ สุทธศิลป์ (2546 : 87- 89) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 มีสภาพการพัฒนาโรงเรียนเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2. โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสภาพการพัฒนาเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก 3. โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีปัญหาในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อ

ขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาโรงเรียนเพื่อขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

วารภรณ์ บุญเยี่ยม (2546 : หน้า 146-153) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่า สถานศึกษาใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงแนวคิดอย่างครบถ้วน ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงแนวคิดเพียงบางส่วน และไม่ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงแนวคิด คิดเป็นร้อยละ 70, 75, 23.81 และ 5.44 ตามลำดับ สถานศึกษาใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยันอย่างครบถ้วน ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยันเพียงบางส่วน และไม่ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงตรวจสอบยืนยัน คิดเป็นร้อยละ 73, 47, 19, 73 และ 6.80 ตามลำดับ สถานศึกษาใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงสัญลักษณ์อย่างครบถ้วน ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงสัญลักษณ์เพียงบางส่วน และไม่ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงสัญลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ 71, 43, 22, 45 และ 6.12 ตามลำดับ และสถานศึกษาใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงปฏิบัติเพียงบางส่วน ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงปฏิบัติอย่างครบถ้วน และไม่ใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 54, 42, 35, 37 และ 10.20 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานทั้ง 4 รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 คือ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกในระดับควรปรับปรุง และทัศนคติต่อการประเมินภายนอกของผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ นอกจากนี้สถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกในระดับพอใช้ มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกอย่างครบถ้วนในเชิงแนวคิดในเชิงตรวจสอบยืนยัน และในเชิงสัญลักษณ์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น และทักษะการสื่อสารของผู้ประเมินภายนอก มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมินภายนอกในเชิงปฏิบัติอย่างครบถ้วนเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : 128-133) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาในเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 12 มาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ความสามารถในการบริหารการจัดการ อยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 2 ครูมีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีบุคลากรสนับสนุนในการบริหารและจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการดำเนินการให้ผู้เรียนมีความ

พร้อมและมีประสบการณ์พื้นฐานอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นสนับสนุนการจัดและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษามีงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการ เรียนการสอนและทรัพยากรที่เอื้อต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และ เพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีข้อมูล ระบบสารสนเทศ และใช้ ประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางมาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีอาคารเรียนอาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ ที่เอื้อต่อการบริหารและการจัดการ เรียนการสอนอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษา มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการ เปรียบเทียบความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน เทศบาล จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผลการเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ผลการเปรียบเทียบความพร้อมด้านปัจจัย ในการจัดการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จตุพร ขวัญแก้ว (2546: 44-45) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตาม นโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านคุณภาพการศึกษาและด้าน ประสิทธิภาพทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านโอกาสทางการศึกษาและด้านความ ปลอดภัยของนักเรียนอยู่ในระดับมากนอกจากนั้นได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรจัดทำ หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานคุณภาพการศึกษาร่วมกับโรงเรียน และควรมีการแสวงหาวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน

สุพัตรา ทรัพย์เสถียร (2546:138 - 139) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิง สาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน:การ ประยุกต์ใช้โมเดลสมการ โครงสร้างกลุ่มพหุ โดยภาพรวม ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ

ประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร และตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของโรงเรียน ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากรเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร และการได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สายทอง เจริญนาน (2546 : 281-289) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมและจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียนมีปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม รายด้าน และรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2. ผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน ต่างกัน มีปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา นักเรียนไม่สนใจการเรียน ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของนักเรียน ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูไม่มีความสามารถเฉพาะด้านครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ผู้บริหารจัดระบบงานไม่ชัดเจน และขาดสื่อเทคโนโลยี 4. ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ ควรให้การอบรมศีลธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนเป็นระยะ ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ควรมีครูครบชั้นเรียน ควรมีการประเมินครูอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

วันเพ็ญ วรวงศ์พงศา (2547 : 109-116) ได้ทำการวิจัย ปัจจัยระดับครูและระดับผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการประเมินคุณภาพภายนอกของครู โรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยระดับครูที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการประเมินคุณภาพภายนอก ได้แก่ การรับรู้คุณลักษณะของการประเมินภายนอกและการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการรับรู้คุณลักษณะของการประเมินภายนอก พฤติกรรมการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการชักชวนเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ การรับรู้คุณลักษณะของการประเมินภายนอก พฤติกรรมการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการนำระบบการประกันคุณภาพไปใช้ และทำยุทธการรับรู้คุณลักษณะของการประเมินภายนอก และการ

ทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการยืนยันเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ ส่วนปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอก ได้แก่ คำนีบรรรยากาศเปิดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ ยกเว้นความรู้และวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการชักชวนและการยืนยันเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าที่ตั้งของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คูเบียก (Kubiak, 2003 : 42) ได้ศึกษาการแพร่ขยายของการประกันคุณภาพ สรุปได้ว่า หลังจากปี ค.ศ. 1980 ความเคลื่อนไหวในการประกันคุณภาพได้แพร่ขยายไปอย่างรวดเร็วในระดับนานาชาติ และมีกรนำเสนอ ระบบ ISO 9000 ในปี ค.ศ. 1987 ในปัจจุบัน มีหน่วยงานเกี่ยวกับการรับรองเรื่องการประกันคุณภาพนับเป็นพันหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้

รอดเจอร์ (Rodgers, 1999 :3709) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูในเรื่องระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษารัฐ เมืองมาริโคปา รัฐอริโซนา เพื่อสำรวจว่าโรงเรียนที่นำระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรไปใช้มีผลอย่างไร พบว่า โรงเรียนที่นำระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรมาใช้มีความแตกต่างชัดเจนกับโรงเรียนที่ไม่ได้นำระบบดังกล่าวมาใช้ เนื่องจากครูมีความตระหนักในการปฏิบัติงานมากกว่า

เฮย์เวิร์ด (Hayward, 1999 :4019) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรมาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ประเทศแอฟริกาใต้ พบว่าการจัดการศึกษาในแอฟริกาใต้มีแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยมีสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับนักเรียนอย่างแท้จริง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ จะเห็นได้ว่าความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายด้าน และมีความเป็นไปได้ที่ปัจจัยบางตัวหรือหลายตัวที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้เกิดการค้นพบปัจจัยที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินในรอบต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 45 โรงเรียนที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 แล้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1169 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 45 โรงเรียน ที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 แล้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 45 คน และครูผู้สอน จำนวน 246 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอนได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน แต่ต้องมีอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผลประเมิน ของสมศ.
แกลง “วิทย์สดาวร”	82	16	1	15	ผ่าน
มกุฎเมืองราชวิทยาลัย	37	8	1	7	ผ่าน
บ้านยางงาม	6	3	1	2	ผ่าน
วัดเนินเขาดิน	23	6	1	5	ผ่าน
วัดสุขไพรวิน	36	8	1	7	ผ่าน
วัดเขาสารอง	8	3	1	2	ผ่าน
สุนทรภู่พิทยา	34	8	1	7	ผ่าน
วัดชากมะกรูด	11	4	1	3	ผ่าน
วัดห้วยยาง	20	5	1	4	ผ่าน
วัดหนองกันเกรา	22	6	1	5	ผ่าน
วังจันทร์วิทยา	46	10	1	9	ผ่าน
วัดชุมแสง	23	6	1	5	ผ่าน
บ้านชำฝ้อ	19	5	1	4	ผ่าน
บ้านห้วยทับมอญ	14	4	1	3	ผ่าน
นิคมวิทยา	29	7	1	6	ผ่าน
เพร็กษมาตา	33	8	1	7	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 4	19	5	1	4	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 5	14	4	1	3	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 7	22	6	1	5	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 9	6	3	1	2	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 2	7	3	1	2	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 1	30	7	1	6	ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 1	16	5	1	4	ผ่าน
บ้านคลองบางไผ่	7	3	1	2	ผ่าน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผลประเมิน ของสมศ.
นิคมสร้างตนเอง 8	19	5	1	4	ผ่าน
บ้านมาบชูด	13	4	1	3	ผ่าน
บ้างฉางกาญจนกุลวิทยา	60	12	1	11	ผ่าน
ระยองวิทยาคม	130	24	1	23	ผ่าน
วัดป่าประดู่	103	20	1	19	ผ่าน
บ้านวังหิน	20	5	1	4	ไม่ผ่าน
วัดกระแสด	9	4	1	3	ไม่ผ่าน
บ้านหนองไทร	9	4	1	2	ไม่ผ่าน
วัดสารนารถธรรมาราม	49	10	1	9	ไม่ผ่าน
วัดบ้านนา	6	3	1	2	ไม่ผ่าน
วัดไตรรัตนาราม	8	3	1	2	ไม่ผ่าน
บ้านแก่งหวาย	8	3	1	2	ไม่ผ่าน
ปลวกแดงพิทยาคม	32	7	1	6	ไม่ผ่าน
นิคมสร้างตนเอง 6	6	3	1	2	ไม่ผ่าน
บ้านหนองระกำ	5	3	1	2	ไม่ผ่าน
วัดมาบข่า	28	7	1	6	ไม่ผ่าน
บ้านมาบยางพร	8	3	1	2	ไม่ผ่าน
บ้านแม่ น้ำคู้	6	4	1	3	ไม่ผ่าน
วัดเขาวิ่งม่าน	8	4	1	3	ไม่ผ่าน
บ้านหนองแพบ	9	5	1	4	ไม่ผ่าน
บ้านค่าย	69	15	1	14	ไม่ผ่าน
รวม	1169	291	45	246	-

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1.1 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปซึ่งประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.2 แบบบันทึกความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยแบบบันทึกส่วนนี้ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ซึ่งเป็นผลของการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ที่มีเกณฑ์ของการตัดสินดังนี้

1) สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) หมายถึง สถานศึกษาที่มีผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปอย่างน้อย 11 มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน และไม่มีมาตรฐานใดได้ระดับปรับปรุง

2) สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)หมายถึงสถานศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไปน้อยกว่า 11 มาตรฐานจากจำนวน 14 มาตรฐาน

2.2 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย จากการสรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2545 :26 – 35, เก็จกนก เอื้อวงศ์ 2546 : 6, 77-79 , สุวัฒนา พรหมศิริ 2548 : 46-63, พงศ์ธวัช วิวังสุ 2546 : 42-43) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 76 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดน้ำหนักและมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ตลอดจนการแปลผลคะแนน ตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550 : 91-92) ดังนี้

ดีมาก หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดีมาก

(ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)

ดี หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับดี

(ตั้งแต่ร้อยละ 75 - 89)

พอใช้ หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับพอใช้

(ตั้งแต่ร้อยละ 50 - 74)

ปรับปรุง หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

การแปลผลคะแนนมีเกณฑ์การคิดคะแนนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนน ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดีมาก

2.75 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดี

1.75 - 2.74 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับพอใช้

1.00 - 1.74 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับต้องปรับปรุง

สำหรับแบบบันทึกความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา การแปลผลคะแนนใช้เกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550 : 92) โดยใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนน ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดีมาก

2.75 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดี

1.75 - 2.74 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับพอใช้

1.00 - 1.74 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับต้องปรับปรุง

2.2.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อแสดงในภาคผนวก)

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบไปหาความตรงโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.2.4 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach 1990: 202-204) ได้ค่าความเที่ยง ในแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านโครงสร้าง มีค่าความเที่ยง 0.80

2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าความเที่ยง 0.81

3) ด้านผู้บริหาร มีค่าความเที่ยง 0.83

- 4) ด้านครูผู้สอน มีค่าความเที่ยง 0.85
  - 5) ด้านผู้เรียน มีค่าความเที่ยง 0.84
  - 6) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าความเที่ยง 0.89
  - 7) ด้านเทคโนโลยี มีค่าความเที่ยง 0.89
  - 8) ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าความเที่ยง 0.82
  - 9) ด้านสังคม มีค่าความเที่ยง 0.83
  - 10) ด้านเศรษฐกิจ มีค่าความเที่ยง 0.82
  - 11) ด้านการเมือง มีค่าความเที่ยง 0.86
- ทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอความร่วมมือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนของสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนไว้แล้วไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองในการประชุมประจำเดือนของผู้บริหารสถานศึกษาและการอบรมครูผู้สอนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนหลังจากการเลิกประชุมและอบรมด้วยตนเอง ส่วนที่ยังไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยติดต่อทางโทรศัพท์และติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 287 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.63 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.5 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลของแบบสอบถามพบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ข้อมูลจากแบบมาตราประมาณค่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน รายข้อ และคำนวณหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 11 ด้าน

4.2 ข้อมูลจากแบบบันทึกความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ซึ่งได้จากผลการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน รายข้อเพื่อศึกษาระดับของความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางและการบรรยาย

4.3 ทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression Analysis) แบบปกติ(enter method) และแบบขั้นตอน(stepwise) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยาย และสมการพยากรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

ตอนที่ 2 ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

struc	แทน	ปัจจัยด้านโครงสร้าง
culture	แทน	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร
admin	แทน	ปัจจัยด้านผู้บริหาร
teach	แทน	ปัจจัยด้านครูผู้สอน
stud	แทน	ปัจจัยด้านตัวผู้เรียน
budget	แทน	ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
techno	แทน	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี
environ	แทน	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
social	แทน	ปัจจัยด้านสังคม
econo	แทน	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

polit	แทน	ปัจจัยด้านการเมือง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
Q	แทน	ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
SE_{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์
t	แทน	อัตราส่วนที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

รายละเอียดในแต่ละตอนเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง
จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านโครงสร้าง

ที่	ปัจจัยด้านโครงสร้าง	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมีสายการบังคับบัญชาที่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน	3.17	0.62	ดี	3.29	0.57	ดี	2.87	0.67	ดี
2.	โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนเอื้ออำนวยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.15	0.69	ดี	3.30	0.60	ดี	2.76	0.77	ดี
3.	โรงเรียนมีการวางระบบผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเหมาะสม	3.15	0.63	ดี	3.28	0.58	ดี	2.80	0.61	ดี
4.	โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน	3.24	0.65	ดี	3.35	0.60	ดี	2.95	0.68	ดี
5.	โรงเรียนมีระบบการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ	3.09	0.72	ดี	3.23	0.67	ดี	2.71	0.70	ดี
เฉลี่ยรวม		3.16	0.55	ดี	3.29	0.48	ดี	2.82	0.58	ดี

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านโครงสร้าง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.72)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี

($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.67)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร

ที่	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม	3.34	0.68	ดี	3.23	0.67	ดี	3.09	0.84	ดี
2.	บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3.26	0.70	ดี	3.33	0.63	ดี	3.09	0.85	ดี
3.	บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง	3.16	0.68	ดี	3.20	0.68	ดี	3.04	0.69	ดี
4.	มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน ทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน	3.18	0.68	ดี	3.29	0.61	ดี	2.89	0.77	ดี
5.	บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้	3.37	0.61	ดี	3.48	0.57	ดี	3.09	0.60	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.26	0.54	ดี	3.35	0.47	ดี	3.04	0.64	ดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.61)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.67) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.57)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และบรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.84) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.60)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหาร

ที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	3.50	0.61	ดีมาก	3.59	0.54	ดีมาก	3.27	0.71	ดี
2.	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.32	0.72	ดี	3.46	0.63	ดี	2.95	0.82	ดี
3.	ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ทันเหตุการณ์	3.21	0.73	ดี	3.36	0.66	ดี	2.84	0.79	ดี
4.	ผู้บริหารสามารถแสดงทิศทางการพัฒนาโรงเรียนในอนาคตได้อย่างชัดเจน	3.20	0.76	ดี	3.34	0.86	ดี	2.84	0.82	ดี
5.	ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	3.33	0.57	ดี	3.41	0.53	ดี	3.14	0.64	ดี
6.	ผู้บริหารสามารถอธิบายให้เข้าใจถึงแนวทางการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.19	0.67	ดี	3.29	0.62	ดี	2.92	0.73	ดี
7.	ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ	3.07	0.79	ดี	3.19	0.68	ดี	2.75	0.95	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.26	0.58	ดี	3.38	0.50	ดี	2.96	0.67	ดี

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.79)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มีค่าสูงสุด เรียงตามลำดับ คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.54) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.68)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.71) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง ในภาพรวมโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน

ที่	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ครูตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	3.24	0.62	ดี	3.27	0.60	ดี	3.15	0.66	ดี
2.	ครูจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้หรือ แผนการจัดประสบการณ์ที่ได้วางแผนไว้	3.24	0.67	ดี	3.29	0.67	ดี	3.13	0.65	ดี
3.	ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เสริมแรงให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.27	0.62	ดี	3.33	0.60	ดี	3.11	0.64	ดี
4.	ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.34	0.62	ดี	3.31	0.64	ดี	3.19	0.64	ดี
5.	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์	3.28	0.66	ดี	3.10	0.63	ดี	3.20	0.59	ดี

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6.	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง	3.06	0.62	ดี	3.37	0.64	ดี	2.95	0.60	ดี
7.	ครูสามารถใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียน	3.31	0.62	ดี	3.31	0.62	ดี	3.14	0.53	ดี
8.	ครูได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆอย่างสม่ำเสมอ	3.25	0.57	ดี	3.31	0.56	ดี	3.09	0.56	ดี
9.	ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	3.00	0.71	ดี	3.06	0.72	ดี	2.82	0.68	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.22	0.48	ดี	3.27	0.48	ดี	3.09	0.47	ดี

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.71)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.72)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อโดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.20$, S.D.

= 0.66) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.82, S.D. = 0.68$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวมโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้เรียน

ที่	ปัจจัยด้านผู้เรียน	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้เรียนมีความพร้อมในการเข้ามาเรียนรู้ในโรงเรียน	3.15	0.63	ดี	3.22	0.60	ดี	2.97	0.70	ดี
2.	ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	3.13	0.62	ดี	3.20	0.55	ดี	2.94	0.74	ดี
3.	ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย	2.98	0.59	ดี	3.06	0.56	ดี	2.77	0.60	ดี
4.	ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด	3.43	0.62	ดี	3.49	0.59	ดี	3.28	0.66	ดี
5.	ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	3.21	0.60	ดี	3.32	0.58	ดี	2.94	0.56	ดี
6.	ผู้เรียนมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ	3.09	0.66	ดี	3.20	0.67	ดี	2.82	0.55	ดี
7.	ผู้เรียนมีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนจบหลักสูตรของโรงเรียน	3.28	0.60	ดี	3.33	0.60	ดี	3.15	0.58	ดี
8.	ผู้เรียนมีความรัก ความศรัทธาโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่เรียนอยู่	3.38	0.58	ดี	3.47	0.56	ดี	3.15	0.60	ดี
เฉลี่ยรวม		3.21	0.45	ดี	3.28	0.42	ดี	3.00	0.47	ดี

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้เรียน ในภาพรวม

มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.21, S.D. = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด ($\bar{X} = 3.43, S.D. = 0.63$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย ($\bar{X} = 2.98, S.D. = 0.58$)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.28, S.D. = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด ($\bar{X} = 3.49, S.D. = 0.60$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย ($\bar{X} = 3.06, S.D. = 0.56$)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.00, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด ($\bar{X} = 3.28, S.D. = 0.70$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย ($\bar{X} = 2.77, S.D. = 0.60$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

ที่	ปัจจัยด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่าน เกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.16	0.63	ดี	3.26	0.62	ดี	2.90	0.57	ดี
2.	โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากชุมชนหรือหน่วยงานอื่น	3.09	0.68	ดี	3.17	0.67	ดี	2.89	0.68	ดี

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่าน เกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณอย่าง เหมาะสมในการประกันคุณภาพ การศึกษา	3.05	0.65	ดี	3.13	0.61	ดี	2.82	0.69	ดี
4.	โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรจาก แหล่งต่างๆ อย่างเพียงพอต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.10	0.67	ดี	3.19	0.63	ดี	2.86	0.71	ดี
5.	โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจาก ผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของ สถานศึกษา	2.87	0.77	ดี	2.97	0.76	ดี	2.61	0.74	พอใช้
6.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการ จัดการเรียนรู้	3.01	0.68	ดี	3.13	0.67	ดี	2.70	0.61	พอใช้
7.	โรงเรียนมีการนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ให้ เกิดประโยชน์ อย่างคุ้มค่า	3.07	0.65	ดี	3.21	0.61	ดี	2.70	0.61	พอใช้
8.	โรงเรียนใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับ ความต้องการตามความจำเป็นของ โรงเรียน	3.11	0.60	ดี	3.23	0.57	ดี	2.80	0.56	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.06	0.52	ดี	3.16	0.49	ดี	2.78	0.49	ดี

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.06, S.D. = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.16, S.D. = 0.63$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.87, S.D. = 0.60$)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มี

ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.57)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.57) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ที่	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.23	0.63	ดี	3.32	0.62	ดี	2.97	0.60	ดี
2.	โรงเรียนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	3.21	0.73	ดี	3.29	0.69	ดี	2.97	0.78	ดี
3.	โรงเรียนมีนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอยู่เสมอ	3.09	0.70	ดี	3.18	0.70	ดี	2.85	0.66	ดี
4.	โรงเรียนมีการแนะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้	3.11	0.66	ดี	3.20	0.64	ดี	2.87	0.65	ดี

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5.	โรงเรียนมีคู่มือสำหรับครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.90	0.75	ดี	3.00	0.72	ดี	2.62	0.74	พอใช้
6.	โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ	2.83	0.77	ดี	2.95	0.76	ดี	2.51	0.70	พอใช้
7.	โรงเรียนจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีในการพัฒนาผู้เรียน	2.92	0.72	ดี	3.02	0.71	ดี	2.63	0.70	พอใช้
8.	โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยี	3.02	0.70	ดี	3.12	0.67	ดี	2.75	0.70	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.04	0.58	ดี	3.14	0.57	ดี	2.77	0.54	ดี

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.70)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.67)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดี

ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

ที่	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.33	0.64	ดี	3.40	0.58	ดี	3.13	0.72	ดี
2.	โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.00	0.72	ดี	3.06	0.72	ดี	2.85	0.72	ดี
3.	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ภายในเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้	3.08	0.67	ดี	3.14	0.67	ดี	2.90	0.63	ดี
4.	แหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างคุ้มค่า	3.17	0.64	ดี	3.24	0.61	ดี	2.97	0.70	ดี
5.	อาณาบริเวณโรงเรียนมีการจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างเป็นระเบียบ	3.16	0.72	ดี	3.21	0.70	ดี	3.04	0.74	ดี
6.	โรงเรียนมีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลอย่างเหมาะสม	3.13	0.76	ดี	3.21	0.70	ดี	2.91	0.88	ดี
7.	โรงเรียนมีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างเหมาะสม	3.26	0.74	ดี	3.33	0.70	ดี	3.06	0.79	ดี
8.	บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน	3.46	0.65	ดี	3.52	0.60	ดี	3.29	0.74	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.20	0.51	ดี	3.26	0.49	ดี	3.02	0.53	ดี

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้าน

สิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.20, S.D. = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.64$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.00, S.D. = 0.65$)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.26, S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.52, S.D. = 0.58$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.06, S.D. = 0.60$)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.02, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.29, S.D. = 0.72$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.85, S.D. = 0.74$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม

ที่	ปัจจัยด้านสังคม	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.65	ดี	3.28	0.65	ดี	3.06	0.63	ดี
2.	ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษา	2.97	0.71	ดี	3.08	0.71	ดี	2.68	0.67	พอใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยด้านสังคม	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.	ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนให้ความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3.20	0.64	ดี	3.26	0.61	ดี	3.03	0.70	ดี
4.	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา	3.28	0.66	ดี	3.39	0.61	ดี	2.99	0.71	ดี
5.	ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา	2.95	0.71	ดี	3.06	0.69	ดี	2.67	0.68	พอใช้
6.	ชุมชนสนับสนุนวิทยากรท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน	3.08	0.65	ดี	3.17	0.62	ดี	2.82	0.66	ดี
7.	ชุมชนให้การสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ	3.17	0.65	ดี	3.23	0.64	ดี	3.00	0.64	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.12	0.60	ดี	3.21	0.52	ดี	2.89	0.49	ดี

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม **ในภาพรวม** มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคมอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.65)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.64)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.89, S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม อยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.06, S.D. = 0.63$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.67, S.D. = 0.64$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ที่	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ชุมชนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่โรงเรียน	2.95	0.69	ดี	2.99	0.72	ดี	2.85	0.62	ดี
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาดังอยู่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ	3.02	0.78	ดี	3.10	0.77	ดี	2.84	0.78	ดี
3.	สมาคมครูผู้ปกครองสมาคมศิษย์เก่าหรือองค์กรที่เกิดจากผลผลิตของโรงเรียนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ	2.86	0.79	ดี	2.95	0.82	ดี	2.63	0.66	พอใช้
4.	เศรษฐกิจในการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนได้	2.92	0.70	ดี	3.02	0.70	ดี	2.66	0.64	พอใช้
5.	รัฐสามารถจัดสรรงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียนได้	2.80	0.66	ดี	2.86	0.68	ดี	2.63	0.58	พอใช้
6.	โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน	2.68	0.75	พอใช้	2.75	0.74	ดี	2.49	0.73	พอใช้
	เฉลี่ยรวม	2.87	0.59	ดี	2.94	0.61	ดี	2.68	0.47	พอใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.87, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ($\bar{X} = 3.02, S.D. = 0.69$) และ ข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.68, S.D. = 0.75$)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.94, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ให้การสนับสนุนด้าน งบประมาณ ($\bar{X} = 3.10, S.D. = 0.72$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือ จัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.75, S.D. = 0.74$)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ พอใช้ ($\bar{X} = 2.68, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ชุมชนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่โรงเรียน ($\bar{X} = 2.85, S.D. = 0.62$) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของ โรงเรียน ($\bar{X} = 2.49, S.D. = 0.73$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง

ที่	ปัจจัยด้านการเมือง	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.14	0.64	ดี	3.20	0.66	ดี	2.97	0.68	ดี
2.	นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.15	0.64	ดี	3.22	0.64	ดี	2.95	0.58	ดี
3.	นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันส่งผลต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.10	0.66	ดี	3.16	0.67	ดี	2.95	0.60	ดี
4.	การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน	2.97	0.67	ดี	3.04	0.67	ดี	2.77	0.64	ดี
5.	การจัดประชุม/อบรม/สัมมนาของ สมศ. และเครือข่ายช่วยทำให้โรงเรียนเข้าใจระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น	3.06	0.70	ดี	3.15	0.67	ดี	2.81	0.72	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.08	0.58	ดี	3.16	0.58	ดี	2.89	0.53	ดี

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ($\bar{X} = 3.15$,

S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของการเรียน ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.70)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.67)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.72)

ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง
 จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
 การศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา
 ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง
 ในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ โรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์
 การประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
 ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน

ที่	มาตรฐานด้านผู้เรียน	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่าน เกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ พึงประสงค์	3.25	0.75	ดี	3.48	0.50	ดี	2.63	0.94	พอใช้
2	ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและ สุขภาพจิตที่ดี	3.46	0.54	ดี	3.56	0.50	ดี	3.20	0.56	ดี
3	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา	3.40	0.53	ดี	3.46	0.50	ดี	3.24	0.58	ดี
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมี วิสัยทัศน์	2.61	0.80	พอใช้	2.85	0.69	ดี	2.00	0.75	พอใช้
5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตาม หลักสูตร	3.02	0.75	ดี	3.20	0.71	ดี	2.54	0.66	พอใช้
6	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง	2.96	0.76	ดี	3.18	0.57	ดี	2.37	0.56	พอใช้
7	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการ ทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.24	0.61	ดี	3.35	0.51	ดี	2.94	0.76	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.13	0.67	ดี	3.30	0.46	ดี	2.70	0.39	พอใช้

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
 ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย
 รวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.13, S.D. = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จใน
 การประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย
 สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.75$) และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ ผู้เรียนมี
 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง
 และมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 2.61, S.D. = 0.61$)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
 ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐาน ด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน
 ระดับดี ($\bar{X} = 3.30, S.D. = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย
 และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.50$) และข้อที่มีค่าต่ำสุด ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด
 วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} =$
 $2.85, S.D. = 0.69$)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
 ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐาน ด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน
 ระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.70, S.D. = 0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและ
 ลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X} = 3.24, S.D. = 0.58$) และข้อที่มีค่าต่ำสุด ผู้เรียนมี
 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง
 และมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 2.00, S.D. = 0.75$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ระยองในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู

ที่	มาตรฐานด้านครู	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่าน เกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับ งานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	3.25	0.74	ดี	3.48	0.50	ดี	2.66	0.93	พอใช้
2	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.31	0.71	ดี	3.51	0.53	ดี	2.78	0.84	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.28	0.73	ดี	3.49	0.49	ดี	2.72	0.77	พอใช้

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ ระดับดี ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการ ประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.74) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.71)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกัน คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.50) และข้อที่มี ค่าต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.93) และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองในภาพรวม โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร

ที่	ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ในภาพรวม			โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์			โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.36	0.63	ดี	3.48	0.55	ดี	3.03	0.72	ดี
2.	สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.38	0.67	ดี	3.49	0.55	ดี	3.10	0.86	ดี
3.	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.37	0.66	ดี	3.55	0.50	ดี	2.90	0.79	ดี
4.	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.29	0.69	ดี	3.46	0.56	ดี	2.86	0.81	ดี
5.	สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.47	0.62	ดี	3.63	0.49	ดี	3.06	0.76	ดี
	เฉลี่ยรวม	3.37	0.65	ดี	3.52	0.45	ดี	3.00	0.71	ดี

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย
รวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.3766$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า
ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ
สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.4766$
, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมี
สื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.2966$, S.D. = 0.62)

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน
ระดับดี ($\bar{X} = 3.5266$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการ
ประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริม
ความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.6366$, S.D. = 0.55)
และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการ
สอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.4666$, S.D. = 0.49)

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน
ระดับดี ($\bar{X} = 3.0066$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จใน
การประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัด
องค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} =$
3.1066 , S.D. = 0.72) และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและ
ท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.8666$, S.D. = 0.76)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	Q
X ₁	1	.677**	.770**	.433**	.492**	.635**	.590**	.546**	.602**	.451**	.533**	.302**
X ₂		1	.688**	.504**	.564**	.612**	.521**	.550**	.594**	.409**	.468**	.243**
X ₃			1	.330**	.513**	.687**	.554**	.567**	.539**	.336**	.493**	.294**
X ₄				1	.656**	.446**	.537**	.519**	.562**	.490**	.466**	.014**
X ₅					1	.612**	.576**	.602**	.598**	.457**	.510**	.135**
X ₆						1	.694**	.626**	.710**	.666**	.562**	.324**
X ₇							1	.614**	.633**	.592**	.570**	.218**
X ₈								1	.697**	.569**	.514**	.187**
X ₉									1	.703**	.568**	.247**
X ₁₀										1	.620**	.224**
X ₁₁											1	.149**

** p < 0.01

จากตารางที่ 4.15 ผลปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านโครงสร้าง(X₁) ด้านวัฒนธรรมองค์กร(X₂) ด้านผู้บริหาร (X₃) ด้านครูผู้สอน(X₄) ด้านผู้เรียน(X₅) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X₆) ด้านเทคโนโลยี(X₇) ด้านสิ่งแวดล้อม(X₈) ด้านสังคม(X₉) ด้านเศรษฐกิจ (X₁₀) และด้านการเมือง (X₁₁) มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง(Q) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 11 ด้านกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพ

การศึกษา(Q) พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X_6) มีค่าสหสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาสูงสุด .324 รองลงมาคือด้านโครงสร้าง(X_1) .302 ส่วนลำดับสุดท้าย คือปัจจัยด้านครูผู้สอน(X_4) .014 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ปัจจัยด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองเป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปรพยากรณ์	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		ความคลาดเคลื่อน		Sig
	คะแนนดิบ	คะแนนมาตรฐาน	มาตรฐาน	t	
	(b)	(β)	(SE _b)		
1. ด้านโครงสร้าง	.167	.176	.093	1.798	.073
2. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	.066	.068	.085	.776	.438
3. ด้านผู้บริหาร	.047	.052	.097	.484	.629
4. ด้านครูผู้สอน	.246	.227	.089	2.775**	.006
5. ด้านผู้เรียน	.010	.009	.101	.099	.921
6. ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์	.187	.185	.109	1.713	.088
7. ด้านเทคโนโลยี	.018	.020	.078	.232	.817
8. ด้านสิ่งแวดล้อม	.042	.042	.088	.484	.629
9. ด้านสังคม	.060	.061	.098	.609	.543
10. ด้านเศรษฐกิจ	.110	.123	.086	1.289	.198
11. ด้านการเมือง	.091	.100	.072	1.264	.207

** p< 0.01

R	=	.406
R ²	=	.165
SE _{est}	=	.488
a	=	2.457

จากตารางที่ 4.16 ผลปรากฏว่าการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยทั้ง 11 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง(X_1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร(X_2) ด้านผู้บริหาร(X_3) ด้านครูผู้สอน(X_4) ด้านผู้เรียน(X_5) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X_6) ด้านเทคโนโลยี(X_7) ด้านสิ่งแวดล้อม(X_8) ด้านสังคม(X_9) ด้านเศรษฐกิจ (X_{10}) และ ด้านการเมือง (X_{11}) ซึ่งมีระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองเป็นตัวแปรเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือปัจจัยด้านครูผู้สอน(X_4) และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .406 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ 16.50 % และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .488 จึงเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 2.457 + .246 X_4$$

$$Z' = .227 X_4$$

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ปัจจัย ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปรพยากรณ์	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		ความคลาดเคลื่อน		
	คะแนนดิบ (b)	คะแนนมาตรฐาน (β)	มาตรฐาน (SE _b)	t	Sig
1. ด้านโครงสร้าง	.069	.077	.094	.740	.460
2. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	.023	.026	.088	.264	.792
3. ด้านผู้บริหาร	.104	.121	.098	1.065	.288
4. ด้านครูผู้สอน	.194	.218	.094	2.064*	.040
5. ด้านผู้เรียน	.271	.267	.109	2.485*	.014
6. ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์	.279	.318	.119	2.345*	.020
7. ด้านเทคโนโลยี	.009	.012	.078	.119	.905
8. ด้านสิ่งแวดล้อม	.052	.060	.091	.575	.566
9. ด้านสังคม	.065	.079	.098	.666	.506
10. ด้านเศรษฐกิจ	.114	.162	.086	1.328	.186
11. ด้านการเมือง	.001	.001	.073	.014	.989

** p< 0.01

$$R = .379$$

$$R^2 = .143$$

$$SE_{est} = .409$$

$$a = 3.745$$

จากตารางที่ 4.17 ผลปรากฏว่าการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัย 11 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง(X_1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร(X_2) ด้าน

ผู้บริหาร(X_3) ด้านครูผู้สอน(X_4) ด้านผู้เรียน(X_5) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X_6) ด้านเทคโนโลยี(X_7) ด้านสิ่งแวดล้อม(X_8) ด้านสังคม(X_9) ด้านเศรษฐกิจ (X_{10}) และด้านการเมือง(X_{11}) ซึ่งมีระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านครูผู้สอน(X_4) ด้านผู้เรียน(X_5) และด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X_6) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .379 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ 14.30 % และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .409 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Y' = 3.745 + .194 X_4 + .271 X_5 + .279 X_6$$

$$Z' = .218 X_4 + .267 X_5 + .318 X_6$$

ตารางที่ 4.18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 11 ด้าน ได้แก่ปัจจัย ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง โดยมีความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปรพยากรณ์	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		ความคลาดเคลื่อน		
	คะแนนดิบ	คะแนนมาตรฐาน	มาตรฐาน	t	Sig
	(b)	(β)	(SE _b)		
1. ด้านโครงสร้าง	.144	.165	.189	.760	.450
2. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	.165	.210	.155	1.065	.291
3. ด้านผู้บริหาร	.297	.393	.182	1.634	.107
4. ด้านครูผู้สอน	.033	.030	.160	.205	.838
5. ด้านผู้เรียน	.039	.037	.172	.228	.820
6. ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์	.000	.000	.181	.002	.998
7. ด้านเทคโนโลยี	.089	.096	.158	.565	.574
8. ด้านสิ่งแวดล้อม	.081	.085	.161	.506	.615
9. ด้านสังคม	.121	.119	.189	.641	.523
10. ด้านเศรษฐกิจ	.021	.019	.166	.124	.902
11. ด้านการเมือง	.136	.143	.134	1.019	.312
R	=	.406			
R ²	=	.165			
SE _{est}	=	.131			
a	=	2.457			

จากตารางที่ 4.18 ผลปรากฏว่าการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยใช้ ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัย 11 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง(X_1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร(X_2) ด้าน ผู้บริหาร(X_3) ด้านครูผู้สอน(X_4) ด้านผู้เรียน(X_5) ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(X_6) ด้าน

เทคโนโลยี(X_7) ด้านสิ่งแวดล้อม(X_8) ด้านสังคม(X_9) ด้านเศรษฐกิจ (X_{10}) และด้านการเมือง(X_{11}) ซึ่งมีระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 เป็นตัวแปรเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่มีตัวแปรใดที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	2.239	.176		12.745	.000
budget	.328	.057	.324	5.780**	.001
2 (Constant)	2.582	.217		11.872	.000
budget	.401	.063	.396	6.397**	.000
teach	.176	.067	.163	2.623**	.009
3 (Constant)	2.443	.220		11.111	.000
budget	.282	.074	.279	3.816**	.000
teach	.219	.068	.202	3.229**	.001
struc	.203	.069	.213	2.929**	.004

** p < 0.01

R	=	.390
R ²	=	.152
SE _{est}	=	.143
a	=	2.443

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(budget - X_6) ด้านครูผู้สอน(teach - X_4) และ ด้าน โครงสร้าง (struc- X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์เท่ากับ .390 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ร้อยละ 15.20 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ .143 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 2.443 + .203 X_1 + .219 X_4 + .282 X_6$$

$$Z' = .213 X_1 + .202 X_4 + .279 X_6$$

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig
	B	Std. Error	Coefficients Beta		
1 (Constant)	3.062	.145		21.114	.000
econo	.117	.048	.166	2.415*	.017
2 (Constant)	3.630	.201		18.025	.000
econo	.221	.054	.315	4.119**	.000
teach	.268	.068	.301	3.927**	.000

* $p < 0.05$

** $p < 0.01$

R = .309

R² = .096

$$SE_{est} = .087$$

$$a = 3.630$$

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองที่ผ่านเกณฑ์จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (econo -X₁₀) และ ด้านครูผู้สอน (teach - X₄) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .309 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ร้อยละ 9.60 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .087 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 3.630 + .268X_4 + .221X_{10}$$

$$Z' = .301X_4 + .315X_{10}$$

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std.Error	Beta		
1 (Constant)	1.833	.235		7.811	.000
admin	.330	.077	.437	4.263**	.000

** p < 0.01

$$R = .437$$

$$R^2 = .191$$

$$SE_{est} = .180$$

$$a = 1.833$$

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองที่ ไม่ผ่าน เกณฑ์ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร(admin - X_3) สามารถพยากรณ์ ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่า สัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .437 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ร้อยละ 19.10 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของการพยากรณ์ เท่ากับ .180 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนน มาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 1.833 + .330 X_3$$

$$Z' = .437 X_3$$

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

1.1.2 เพื่อศึกษาความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

1.1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 45 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 1,124 คน รวมทั้งสิ้น 1,169 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จำนวน 45 คนและครูผู้สอน จำนวน 246 คน รวม 291 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้เกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึงในนรา สมประสงค์ 2538: 12)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ซึ่งสร้างขึ้นเป็นแบบตรวจสอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยสร้างในรูปของมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มีระดับการปฏิบัติ 4 ระดับ (ดีที่สุด ดี พอใช้ และปรับปรุง) ประกอบด้วย ปัจจัย 11 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีจำนวน 76 ข้อ

2) แบบบันทึกความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่ 2

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) นำหนังสือจากสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลระยอง ไปขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 และ 2
- 2) ประสานด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อนครูในสถานศึกษาต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการมอบแบบสอบถาม ในการอบรมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และส่งคืนแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบคำถามเรียบร้อยแล้วให้แก่ผู้วิจัย

3) ผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2

- 1) ปัจจัยด้านโครงสร้าง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจนและข้อที่มีค่าต่ำสุดคือโรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้าน โครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ

โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อโดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ

2) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อโดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และบรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน

3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มี

ค่าสูงสุด เรียงตามลำดับ คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับดีมากและดี โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ

4) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับดี ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

5) ปัจจัยด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน อยู่ในดีมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย

6) ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา

7) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการ

ประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ

8) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

9) ปัจจัยด้านสังคม ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคมอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และข้อที่มีค่า

ต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านสังคม อยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา

10) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาดังอยู่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาดังอยู่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ชุมชนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่โรงเรียน และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน

11) ปัจจัยด้านการเมือง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของการเรียน

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการ

ประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยด้านการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการเมือง อยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน

สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ตามปัจจัยแต่ละด้านในภาพรวม และสำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับดีเช่นเดียวกันโดยในภาพรวมด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านผู้บริหารอยู่ในอันดับสูงสุด ด้านเศรษฐกิจอยู่ในอันดับสุดท้าย สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านผู้บริหารอยู่ในอันดับสูงสุด ด้านเศรษฐกิจอยู่ในอันดับสุดท้าย ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านครูผู้สอนอยู่ในอันดับสูงสุด ด้านเศรษฐกิจอยู่ในอันดับสุดท้ายและอยู่ในระดับพอใช้

1.3.2 ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1) มาตรฐานด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีและข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐาน ด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และข้อที่มีค่าต่ำสุด ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐาน ด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา และข้อที่มีค่าต่ำสุด ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจาร์ณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

2) มาตรฐานด้านครู ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านครู มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและพอใช้ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

3) มาตรฐานด้านผู้บริหาร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย

รวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นมาตรฐานรายข้อพบว่า ความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา และข้อที่มีค่าต่ำสุดคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สรุประดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ในภาพรวมตามมาตรฐานแต่ละด้าน และสำหรับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับดีเช่นเดียวกันโดย ในภาพรวมด้านผู้บริหารอยู่ในอันดับสูงสุด และด้านผู้เรียนอยู่ในอันดับสุดท้าย

1.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ได้รับการ ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 สรุปได้ ดังนี้

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้าน โครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้าน ผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้าน สิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จ ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 11 ด้านกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้าน งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าสหสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา สูงสุด .324 รองลงมาคือด้านโครงสร้าง .302 ส่วนลำดับสุดท้าย คือปัจจัยด้านครูผู้สอน .014 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ในภาพรวม ที่ได้รับการ

ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ด้านโครงสร้างด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (enter method) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์เท่ากับ.406 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ร้อยละ 16.50 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .488 จึงเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 2.457 + .246 X_4$$

$$Z' = .227 X_4$$

เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise) พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์(budget - X_6) ด้านครูผู้สอน(teach - X_4) และ ด้านโครงสร้าง (struc- X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .390 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองได้ ร้อยละ 15.20 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .143 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 2.443 + .203 X_1 + .219 X_4 + .282 X_6$$

$$Z' = .213 X_1 + .202 X_4 + .279 X_6$$

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ด้านโครงสร้างด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .379 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 14.30 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .409 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 3.745 + .194 X_4 + .271 X_5 + .279 X_6$$

$$Z' = .218 X_4 + .267 X_5 + .318 X_6$$

เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise) พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (econo - X_{10}) และ ด้านครูผู้สอน (teach - X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .309 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ได้ร้อยละ 9.60 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .087 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y' = 3.630 + .268 X_4 + .221 X_{10}$$

$$Z' = .301 X_4 + .315 X_{10}$$

4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ

ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise) พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร(admin -X₃) สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .437 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของได้ร้อยละ 19.10 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .180 ซึ่งสามารถ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Y' = 1.833 + .330 X_3$$

$$Z' = .437 X_3$$

2. อภิปรายผล

2.1 ผลจากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ในแต่ละด้านซึ่งในที่นี้จะขออภิปรายผลเพียงปัจจัยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละด้านเท่านั้น แต่ในกรณีที่ข้อใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากภาพรวมก็จะนำมาอภิปรายผลร่วมด้วย ดังนี้

2.1.1 ด้านโครงสร้าง จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน และอันดับท้ายสุดคือ โรงเรียนมีระบบการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดได้มีการแจ้งและประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาทราบถึงการประเมินคุณภาพภายนอก โดยที่สถานศึกษาทุกแห่งทราบดีจึงมีการเตรียมการ ซึ่งสอดคล้องกับ นวพร จุทอง (2546:85-86) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในคือการแต่งตั้งคณะกรรมการและการกำหนดบทบาทหน้าที่ เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2544:24-25) ระบุถึง การ

ให้คำนึงถึงโครงสร้างการบริหารในการแต่งตั้งคณะกรรมการว่าฝ่ายรับผิดชอบงานใดควร รับผิดชอบและประเมินคุณภาพงานนั้น สำหรับอันดับท้ายสุดคือโรงเรียนมีระบบการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ นั้นอาจเป็นเพราะปัจจุบันสถานศึกษากำลังดำเนินการ ในเรื่องนี้อยู่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ดังที่ สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน เทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาในเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษา ของโรงเรียน เทศบาลเขตการศึกษา 12 พบว่า สถานศึกษามีการสื่อสาร การให้ข้อมูล ระบบสารสนเทศ และใช้ประโยชน์ในการบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ใน ระดับปานกลาง

2.1.2 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดย ข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือบรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่ง สอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่สถานศึกษา ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีปัจจัยข้อที่มีคะแนนในอันดับแรกเท่ากันเพิ่มอีก 2 ข้อ คือ การ ปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม และ บุคลากรในโรงเรียนมี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สำหรับคะแนนอันดับสุดท้ายของภาพรวมและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การ ประเมินมีความสอดคล้องกันคือบุคลากรของ โรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง ส่วน สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ข้อที่มีคะแนนอันดับสุดท้ายคือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ทราบดีถึงการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานของ บุคลากรในโรงเรียนเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม และ บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน เป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้อันจะส่งผลถึงความสำเร็จของการประกันคุณภาพ การศึกษา ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ มีการอบรมสัมมนาอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา ทรัพย์เสถียร(2546:138) ที่ได้ ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ โดยศึกษา ตัวแปรปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร พบว่าความผูกพันต่อองค์กร และการได้รับความร่วมมือ จากทุกฝ่ายจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ในส่วนของปัจจัยเกี่ยวกับ มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน ซึ่งสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายนั้นอาจเป็นเพราะ โรงเรียนที่มีขนาดเล็กจะมีการวางแผน

ปฏิบัติหรือจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางเพราะโรงเรียนทั้งสองขนาดนี้มีบุคลากรเป็นจำนวนมากจึงจำเป็นต้องวางแนวทางอันเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ ซึ่งจากการวิจัยของ สุพัตรา ทรัพย์เสถียร(2546:139) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางจะมีความซับซ้อนของโครงสร้างตลอดจนบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรงมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก

2.1.3 ปัจจัยด้านผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ซึ่งอาจเกิดจากเหตุผลที่ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานในสถานศึกษา หากผลการประเมินไม่ผ่านก็จะมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ(2545:118) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับมาก ตลอดจนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคตั้งใจปฏิบัติงานให้ความสำเร็จ อยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นปัจจัยอันดับสุดท้ายนั้น อาจเนื่องจากสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางราชการซึ่งมีระเบียบของทางราชการคอยควบคุมการทำงานอยู่แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงมักไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา ทรัพย์เสถียร(2546:137-138) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ พบว่า การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานและการหลีกเลี่ยงการใช้กระบวนการเสริมแรงทางลบ เน้นการเสริมแรงทางบวก เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใส่ใจและเห็นความสำคัญของปัจจัยเหล่านี้

2.1.4 ปัจจัยด้านครูผู้สอน จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ แต่ข้อที่มีคะแนนอันดับสุดท้าย มีความสอดคล้องกัน คือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมุ่งเน้นของการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษาซึ่งแตกต่างกันไปตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนหรือตามนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ส่วนใหญ่ก็ยังมุ่งไปที่ตัวของนักเรียนตามหลักการของการปฏิรูปการศึกษาให้ครูมีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพียงแต่แตกต่างในส่วนปลีกย่อยเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณ วิลารักษ์(2543:70-71) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพคือคือครูสายปฏิบัติการสอนต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือจะทำอย่างไรให้ครูสายปฏิบัติการสอนมีขวัญกำลังใจ และมีแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ สำหรับปัจจัยอันดับสุดท้าย คือ ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน นั้นอาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ คิดว่าเป็นเรื่องยาก และไม่ใคร่ให้ความสำคัญเพราะปกติก็ทำการสอนจากประสบการณ์ได้อยู่แล้ว ซึ่งจากการศึกษาของ กานดา พูนลาภทวีและวรรณดี แสงประทีปทอง (2546 : 3-8) เกี่ยวกับ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรร พบว่า แนวทางหลักในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน การกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้ทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมทำวิจัยในชั้นเรียน การมอบหมายให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีได้ดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจัง

2.1.5 ปัจจัยด้านผู้เรียน จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติด และคะแนนอันดับ

สุดท้าย คือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้สังเกตเห็น โทษภัยของยาเสพติดจึงมีการรณรงค์และจัดทำมาตรการป้องกันตลอดจนประชาสัมพันธ์พร้อมประสานความร่วมมือกันอย่างดีจึงส่งผลที่ดีต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จตุพร ขวัญแก้ว(2546:48) ที่ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ด้านความปลอดภัย เกี่ยวกับการใช้มาตรการป้องกันโดยให้ความรู้เรื่องโทษของสิ่งเสพติด อบรมมุข โดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยอันดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และรับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย นั้น อาจเกิดจากเหตุผลที่ว่าเวลาของผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่บุตรหลานมีน้อย และครูยังไม่มีมาตรการของการเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างได้ผลเพราะติดขัดเกี่ยวกับระเบียบการลงโทษนักเรียนหรือกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ สายทอง เจริญนาน (2546:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียนไม่สนใจการเรียน นักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของนักเรียน

2.1.6 ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และคะแนนอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ทั้งนี้อาจเกิดจากเหตุผลที่ว่างบประมาณที่ทางรัฐจัดให้มีกรอบในการใช้ที่เป็นไปเพื่อสนับสนุนให้เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับในส่วนของงบประมาณอื่นๆนอกเหนือจากนั้นก็จะใช้โดยจำลองรูปแบบของเงินงบประมาณเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการ

จัดการศึกษาในเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน เทศบาลเขตการศึกษา 12 มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอนและทรัพยากรที่เอื้อต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ แต่อยู่ในระดับปานกลางซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ภารดี อนันต์นารี(2545:119) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนสามารถจัดหาทุนจากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สินของสถานศึกษา นั้น โรงเรียนส่วนใหญ่มักจะไม่มีรายได้ตามแนวทางนี้เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีได้จัดสรรพื้นที่เพื่อจัดหารายได้แต่จะจัดเพื่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ยกเว้น โรงเรียนในเขตเมืองหรือเทศบาลบางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2540 : 541) ที่ระบุว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษาจะเป็น โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลสถานะเศรษฐกิจทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางและยากจน โรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ทำเลและที่ตั้งจะอยู่ในที่เจริญและมีชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูง

2.1.7 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และคะแนนอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้จัดทำข้อมูลสารสนเทศแล้วเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นการติดต่อสื่อสารในการรับส่งข้อมูลก็ปรับเปลี่ยนมาเป็นระบบคอมพิวเตอร์แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา ทรัพย์เสถียร(2546:138) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ พบว่า ปัจจัยการจัดทำระบบสารสนเทศให้เอื้ออำนวยต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดประสิทธิผลหรือความสำเร็จของสถานศึกษา สำหรับปัจจัยอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีเพียงพอ ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากสถานศึกษายังมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้น้อย เช่นเดียวกับข้อค้นพบของ จตุพร ขวัญแก้ว(2546:45) ที่ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสงขลา ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มงบประมาณเพื่อจัดอบรมหรือจัดหาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่อนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาณุศักดิ์ พรหมเข้ม (2548) ที่ได้ศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าปัญหาโดยรวมของการดำเนินงานระบบสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สถานที่ในการจัดให้เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศไม่เหมาะสมต้องใช้ร่วมกับงานอื่น ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง โมเด็ม โทรศัพท์/โทรสาร การให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ขอใช้ข้อมูลโดยถ่ายเอกสาร และแบบพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2.1.8 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ บรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน และคะแนนอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ซึ่งปัจจัยเกี่ยวกับบรรยากาศของโรงเรียนนี้ต่างยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ การบริหารงานและการประกันคุณภาพ การมีบรรยากาศที่ดีทั้งด้านอาคารสถานที่ และการทำงานจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องาน เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจในงาน อันส่งผลต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการศึกษา และสอดคล้องกับ สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษา มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

2.1.9 ปัจจัยด้านสังคม จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก สอดคล้องกัน คือ สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน แต่ข้อที่มีคะแนนอันดับสุดท้าย สำหรับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ข้อที่มีคะแนนอันดับสุดท้ายจะสอดคล้องกับภาพรวม

คือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น แต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคืออยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับเก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 346-350) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยด้านสังคมที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพ ได้แก่ชุมชนให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ชุมชน โดยกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การตรวจสอบและการสนับสนุน ซึ่งข้อค้นพบเชิงปริมาณระบุว่าส่งเสริมในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ในภาพรวมจะแตกต่างจากและสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ อาจเกิดจากเหตุผลที่ว่า การนำระเบียบที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้เน้นหนักแตกต่างกันในการบริหารจึงเกิดความแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่มีคะแนนอันดับสุดท้ายจะสอดคล้องกับภาพรวม คือ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นสนับสนุนการจัดและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับ จตุพร ขวัญแก้ว(2546:45) ที่ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาร่วมกับโรงเรียน และควรมีการแสวงหาวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.1.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และคะแนนอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคือในระดับพอใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีงบประมาณที่สามารถให้การสนับสนุนงบประมาณได้มากหากผู้บริหารหรือคณะกรรมการสถานศึกษา ได้มีการประสานงานของงบประมาณ ซึ่งจากการประเมินของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 11) ได้สรุปผลการประเมินมาตรฐานทั่วประเทศใน มาตรฐานที่ 14

พบว่าสถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ร้อยละ 77.10 อยู่ในระดับดี ส่วนปัจจัยอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน นั้นส่วนใหญ่จะเป็นรายได้เพียงชั่วคราวไม่ต่อเนื่อง เช่น ปีละ 1-2 ครั้ง หรือครบรอบการก่อตั้งของสถานศึกษา หรือการเกษียณของบุคลากร จึงนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้ไม่มากนัก และหากชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่มีสภาพเศรษฐกิจไม่ดีก็ยังไม่สามารถสนับสนุนการจัดงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 338) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจคือ ผู้ปกครองและชุมชนมีฐานะไม่ดีเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือในการจัดการศึกษากับโรงเรียน และรัฐไม่สามารถจัดสรรงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียนและชุมชนได้

2.1.11 ปัจจัยด้านการเมือง จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรก คือ นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอกช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเท่านั้น ทั้งนี้อาจเกิดจากการกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกแก่สถานศึกษาทุกแห่ง ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องให้ความสำคัญเพราะการประเมินนี้เป็นการประเมินจากองค์กรอิสระและมีผลต่อสถานศึกษา ซึ่ง เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 338) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพเกี่ยวกับการเมือง ในระดับมาก ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้โรงเรียนมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียนเร่งดำเนินการประกันคุณภาพ และนโยบายที่ให้โรงเรียนรับการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือจากหน่วยงานภายนอกช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สำหรับปัจจัยอันดับสุดท้าย คือ การนิเทศ

และให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน นั้น ก็สอดคล้องกับการวิจัยของเก็งกนก เอื้อวงศ์ ที่พบว่าปัจจัยที่สนับสนุนในเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผลจากการศึกษาความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 แต่ละด้านซึ่งในที่นี่จะขออภิปรายผลเพียงระดับความสำเร็จที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละด้านเท่านั้น แต่ในกรณีที่มีข้อใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากภาพรวมก็จะนำมาอภิปรายผลร่วมด้วย ดังนี้

2.2.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน จากผลการศึกษาพบว่าระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี มาตรฐานข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ส่วนคะแนนอันดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มีความสอดคล้องกันทั้งสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพียงแต่สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคืออยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการรณรงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษา เช่น โครงการคึกคัก โครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณภาพ และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องดำเนินการจึงส่งผลให้มาตรฐานด้านนี้อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 6) ได้สรุปผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียนทั่วประเทศ ใน มาตรฐานที่ 10 พบว่าผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ร้อยละ 85.60 อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน สำหรับความสำเร็จในอันดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ผล นั้นมีความสอดคล้องกับ สายทอง เจริญนาน (2546:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษิตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพที่สำคัญได้แก่ นักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ นั้นเอง ซึ่งอาจเกิดจากสภาพการจัดการเรียนรู้หรือการไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณ วิลารักษ์ (2543:70-71) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศูนย์

ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพคือคือครูสายปฏิบัติการสอนต้องเปลี่ยนพฤติกรรม การสอน ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือจะทำอย่างไรให้ครูสายปฏิบัติการสอนมีขวัญกำลังใจ และมีแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงานสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาอันจะมีผลต่อการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นของนักเรียน

2.2.2 มาตรฐานด้านครู จากผลการศึกษาพบว่าระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี มาตรฐานข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ ซึ่งสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน เช่นเดียวกับ สมร สมบูรณ์เจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า ครู มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนมาตรฐานต่ำสุดคือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ นั้น เนื่องจากมีนโยบายในการลดข้าราชการลง ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่อิงทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อมีการตัดอัตราผู้เกษียณอายุ รวมทั้งโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด อันมีความสอดคล้องกับ สายทอง เจริญนาน (2546:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพที่สำคัญ ได้แก่ ครูไม่ครบชั้นเรียนและ ขาดครูที่มีความสามารถเฉพาะด้าน

2.2.3 มาตรฐานด้านผู้บริหาร จากผลการศึกษาพบว่าระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี มาตรฐานข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คะแนนเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกคือสถานศึกษามีการจัด โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา ส่วนอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประทีน จำปาเงิน (2545 : 96 - 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกกรอบแรกด้านกระบวนการ ของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในมาตรฐานที่ 2 การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

โดยรวมสถานศึกษาปฏิบัติในระดับมาก ส่วนอันดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับ สมรรถนะเจตนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นสนับสนุนการจัดและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นทั้ง 11 ด้านกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ มีค่าสหสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาสูงสุด .324 รองลงมาคือด้านโครงสร้าง .302 ส่วนลำดับสุดท้าย คือปัจจัยด้านครูผู้สอน .014 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัฒนา พรหมศิริ (2546 : 98-101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรมศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาได้แก่ ปัจจัยภายใน ที่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้สอนด้านผู้เรียน ด้านทรัพยากร และปัจจัยภายนอก ที่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านหน่วยงานบังคับบัญชา ด้านการคัดเลือกผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านองค์กรที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2.3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ในภาพรวม ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ ผลการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 16.50 ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณ วิลารักษ์ (2542: 62,70) ได้ศึกษาความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหลักพื้นฐานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน เพราะจะเป็นผู้ที่บทบาทโดยตรงกับนักเรียน ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ คือ ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากแนวเดิมมิได้กระทำเพื่อให้เด็กมีกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และหาองค์ความรู้อย่างแท้จริง กระบวนการ กำกับ ติดตาม การนิเทศและประเมินผลจากองค์กรภายนอก เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้ครูฝ่ายปฏิบัติการสอน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอนและพัฒนาตนเองเพื่อการปฏิรูปให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านครูผู้สอน และ ด้านโครงสร้างส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 15.20 ซึ่งสอดคล้องกับ นวพร จุทอง (2546:85-86) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในคือการแต่งตั้งคณะกรรมการและการกำหนดบทบาทหน้าที่ เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2544:24-25) ระบุถึง การให้คำปรึกษาโครงสร้างการบริหารในการแต่งตั้งคณะกรรมการว่าฝ่ายรับผิดชอบงานใดควรรับผิดชอบและประเมินคุณภาพงานนั้น

2.3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ ผลการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้าน

ผู้เรียน และ ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกัน คุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ14.30 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนจะเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการที่จะ จัดกิจกรรมหรือมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ การประกันคุณภาพการศึกษา และจากการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548 : 91 - 94) ก็พบว่า จำนวนมาตรฐานด้านผู้เรียนมีมากกว่าด้านอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนมาตรฐานทั้งหมด ดังนั้นการที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ ต้องผ่านเกณฑ์ การประเมินในมาตรฐานด้านนี้ให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546 : 338) ได้ ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินงานประกัน คุณภาพในระดับมาก ประการหนึ่งคือด้านบุคลากร นั่นคือครูผู้สอนนั่นเอง เช่นเดียวกับการศึกษา ค้นคว้าของ สุวรรณ วิลารักษ์(2543:70-71) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพคือ ครูสาย ปฏิบัติการสอนต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายการประกันคุณภาพและมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการ การสอนอันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือ จะทำอย่างไรให้ครูสายปฏิบัติการสอนมีขวัญกำลังใจ มีแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงานอย่างเต็ม ความรู้ความสามารถ ส่วนปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ ประกันคุณภาพการศึกษานั้น อาจเป็นเพราะในการบริหารกิจการของสถานศึกษาเกือบทุกส่วน จำเป็นต้องใช้งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ หากขาดแคลนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์แล้ว ย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานการ ประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจากสถิติข้อมูลของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ นั้น จะเป็นโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กที่ได้รับงบประมาณจากทางราชการน้อย เนื่องจาก งบประมาณต่างๆ จะได้รับตามอัตราส่วนจำนวนรายหัวของนักเรียนแต่ละโรงเรียน ซึ่งสอดคล้อง กับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2540 : 541) ที่ระบุว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ใน ระดับประถมศึกษาจะเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลสถานะทาง เศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลางและยากจน แต่โรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ทำเลที่ตั้งจะอยู่ ในที่เจริญและมีชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูง เมื่อทำการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อ

ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 7.60 ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ (2545:119) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า สถานะเศรษฐกิจของชุมชนส่วนใหญ่ของประเทศที่โรงเรียนในสังกัดตั้งอยู่ จะอยู่ในระดับปานกลางถึงยากจนซึ่งมีผลต่อการสนับสนุนการบริหารโรงเรียนและการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ พบว่าส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อนุ ชีรานูวรรตน์ (2545 : 91-92) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งพบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพ การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดยังพบว่าการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อปรับปรุงและวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีการดำเนินการในระดับน้อยอีกด้วยโดยเฉพาะการนำผลจากการประเมินมาใช้ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและทีมงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในแต่ละด้านเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญมากต่อความสำเร็จในการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพราะจากการพิจารณาเกณฑ์การผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)(2548 : 91-94) กำหนดไว้คือสถานศึกษาต้องผ่านการประเมินอิงเกณฑ์ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และอิงสถานศึกษา โดยในส่วนของ การประเมินอิงสถานศึกษา ให้พิจารณาจากการที่สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และมีหลักฐานแสดงความตระหนักในความสำเร็จ และความพยายามในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา ดังนั้นหากสถานศึกษาดำเนินการในส่วนสำคัญเหล่านี้อยู่ในระดับน้อยย่อมไม่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา อันสอดคล้องกับผลของการวิจัยการวิจัยในครั้งนี้ที่ พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยองที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 นั้น ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 20.30 ซึ่งสอดคล้องกับ ลักษณะ ภัทรนาวิก (2546:88) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 พบว่า ข้อเสนอแนะสำคัญในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน คือ ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำในระดับสูง เพราะปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาและความสำเร็จของสถานศึกษา จากสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ผู้บริหารดำเนินการบริหารโดยติดต่อประสานงานหรือสั่งการโดยตรงกับบุคลากรในโรงเรียนปัจจัยด้านนี้ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับของสุพัศตรา ทรัพย์เสถียร(2546:139) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน:การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้างกลุ่มพหุ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางจะมีความซับซ้อนของโครงสร้างตลอดจนบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรงมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1) สถานศึกษาควรมีการวางแผนหรือวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา อันมีพื้นฐานจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ที่เน้นและให้ความสำคัญถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านโครงสร้าง ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านผู้บริหาร

2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จสำหรับ โรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) จึงควรวางนโยบายให้ชัดเจนและสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานต้นสังกัด

1) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอนใน โรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) เนื่องจากปัจจัยในด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

2) ควรมีการสนับสนุนและจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ สำหรับโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)

3) ควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้มีการพัฒนาและการดำรงรักษาสิ่งที่ได้มาตรฐานการประกันคุณภาพให้คงอยู่

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเน้นในปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านโครงสร้าง ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านผู้บริหาร

3.2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพในรายมาตรฐานจะได้ทราบผลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในรายละเอียดของมาตรฐานและตัวบ่งชี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2544) “ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวทางการดำเนินงาน” กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กานดา พูนลาภทวี และวรรณดี แสงประทีปทอง (2546) “การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรร” กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- เก็งกนก เอื้อวงศ์ (2546) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ก้านวม สุนทรประเสริฐ (2549) “การศึกษาความพร้อมตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- จตุพร ขวัญแก้ว (2546) “ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ดิศฉิ สุทธิศิลป์ (2546) “การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา 12” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ถาวร ทวีลาภ (2545) “การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- ถวิล อรัญเวศ (2544) “นักบริหารมืออาชีพในยุคพื้นที่การศึกษา” ใน *ประชาคม*
- นวพร จุทอง (2546) “ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวิเชียรชม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

- ประทีน จำปาเงิน (2545) “ความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกรอบแรกด้าน
กระบวนการของโรงเรียนแก่นนำ สังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต ปริญญามหาบัณฑิตการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปรีดา ธีระราษฎร์ (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพด้านกระบวนการบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์
มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2541 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- พงศ์รัช วิวังสุ (2546) “ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการ
มีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา” ปริญญาโทวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ
- ภารดี อนันต์นาวิ (2545) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” ปริญญาการศึกษาคุุณบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2548) สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน จาก
[www"webmaster@mcu.ac.th](http://www.webmaster@mcu.ac.th)
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542
- ลักขญา ภัทรนาวิก (2546) “ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพ
ภายนอกของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม
สถานศึกษาเอกชน สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
- วีระ พลอยครบุรี (2544) “สทศ.ยกย่องผู้บริหารสถานศึกษาดันแบบ” ปรัทัศน์การศึกษาไทย
- สงบ ลักษณะ (2549) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา (ออนไลน์) แหล่งที่มา :
[htt://www.website@emisc.moe.go.th/main2/artcle1/htm.](http://www.website@emisc.moe.go.th/main2/artcle1/htm)
- สมบัติ บุญประคม (2544) “ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา ตามคุณลักษณะ 5 ป” ประชาศึกษา
- สมร สมบูรณ์เจตนา (2546) “การศึกษาความพร้อมด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์
มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 12” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

- สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบการเรียนรู้ (2547) *การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยระบบคุณภาพ* กรุงเทพมหานคร
สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบการเรียนรู้
- สายทอง เจริญนาน (2546) “ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดจันทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- สมศักดิ์ จีเพชร (2544) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา
1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) “สัมภาษณ์พิเศษ ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์” จุลสาร สมศ.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544) “แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมรับการประกันคุณภาพการศึกษา”
วารสารวิชาการ 4 (10) : 34 – 42
- สุพัตรา ทรัพย์เสถียร (2546) “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการประกันคุณภาพใน
สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้าง
กลุ่มพหุ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชา
วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวัฒนา พรหมศิริ (2546) “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรม
ศิลปากร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เชนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวรรณ วิลารักษ์ (2543) “ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศูนย์ปฏิรูป
การศึกษาจังหวัดเชิงเตรา” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 (2545) “การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา : การอบรมและแนวทางการดำเนินงาน” [ม.ป.ท.]
- _____. (2546) “หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” [ม.ป.ท.]
- _____. (2547) “การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ
เขต 1 ครั้งที่ 8/2547” (เอกสารประกอบการประชุม) [ม.ป.ท.]

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) รายงานการประเมินมาตรฐานโรงเรียน
ปีการศึกษา 2543 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2545) “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับ
การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กรอบและ
แนวทางการดำเนินงาน” กรุงเทพมหานคร สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548) ประชาคมประกันคุณภาพ
การศึกษา กรุงเทพมหานคร [ม.ป.ท.]
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (2550) “มาตรฐานตัว
บ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาระดับ
ขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553)” กรุงเทพมหานคร จุฑาทอง
- สำนักทดสอบทางการศึกษา (2540) แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
ด้านผลผลิต บัณฑิตและกระบวนการ กรุงเทพมหานคร อรุณสภาลาดพร้าว
- สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2548) สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน จาก
[www.http://arc.rint.ac.th](http://arc.rint.ac.th)
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”
Education and Psychological Measurement. P. 607-610.
- Healy, M. (1994). BS 5750 and beyond in a secondary school : A change for the best. In
C.Parsons(ed). Quality improvement in education,pp. 68-69. London : David Fulton.
- Harris. A. and Jon. Y. (2000). Comparing school improvement programmes in England and
Canada. Online Journal of School Leadership & Managemant [On-line serial].
Available from : Ebscohost Full Display Item : 3034942.
- Hayward. R.P.D. (1999). Action Research on total quality education in a South African primary
school. Doctoral dissertation. University of South Africa. 1998. Dissertation
Abstracts International. 59 : 4019 A.
- Reynolds.D. (1995). School effectiveness and quality in education. In P. Ribbins and E.
Burridge(eds.) Improving education : Promoting quality in school. Pp. 18-31.
London : Cassell.
- Rodgers. C. G. (1998). Teater perceptions of Total Quality Management practices in elementary
schools. [CD-ROM] Abstracts from : Dissertation Abstracts International Item :
19910284.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง
  2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปซึ่งประกอบด้วย สภาพของของผู้ตอบแบบสอบถามและผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2
    - ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
  3. ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำมาวิเคราะห์และสรุปผลโดยภาพรวม มิใช่เป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือสถานศึกษาของท่านทั้งสิ้น
  4. การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะก่อให้เกิดคุณประโยชน์และเกิดแนวทางการพัฒนาในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอความกรุณาโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามสภาพของความเป็นจริง จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง
- ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายชวลิต อุดม

นักศึกษาปริญญาโท แผนกวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปซึ่งประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ
ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความ ตามความเป็นจริง

1. ตำแหน่งหน้าที่
  - ( ) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้บริหารที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - ( ) ครูผู้สอน
2. ผลการประเมินภายนอกของโรงเรียนจากการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2
  - ( ) ผ่านเกณฑ์ (หมายถึง โรงเรียนมีผลการประเมินภายนอกจาก สมศ. ในแต่ละมาตรฐาน
ได้ใน ระดับดี อย่างน้อย 11 มาตรฐานจากจำนวนทั้งสิ้น 14 มาตรฐาน และ
ไม่มีมาตรฐานใดได้ระดับ ปรับปรุง)
  - ( ) ไม่ผ่านเกณฑ์

ตอนที่ 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
คำชี้แจง

โปรดพิจารณารายการปฏิบัติงานในโรงเรียนของท่านว่าอยู่ในระดับใด แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับระดับการปฏิบัติตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนของท่าน ดังนี้

ดีมาก	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับ ดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)
ดี	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับดี (ตั้งแต่ร้อยละ 75 - 89)
พอใช้	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับพอใช้ (ตั้งแต่ร้อยละ 50 - 74)
ปรับปรุง	หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1	ปัจจัยด้านโครงสร้าง โครงสร้างการบริหารของโรงเรียน มีสายการบังคับบัญชาที่คล่องตัว ในการปฏิบัติงาน					
2	โครงสร้างการบริหารของโรงเรียน เอื้ออำนวยให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ					
3	โรงเรียนมีการวางระบบผู้รับผิดชอบ การประกันคุณภาพการศึกษา อย่างเหมาะสม					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
4	โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรไว้ชัดเจน					
5	โรงเรียนมีระบบการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคลากรทุกระดับ					
6	ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
7	บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
8	บุคลากรของโรงเรียนมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลง					
9	มาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียนทุกคนปฏิบัติในแนวเดียวกัน					
10	บรรยากาศในโรงเรียนเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้					
11	ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา					
12	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
13	ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ทันต่อเหตุการณ์					
14	ผู้บริหารสามารถแสดงทิศทางการพัฒนาโรงเรียนในอนาคตได้อย่างชัดเจน					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
15	ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา					
16	ผู้บริหารสามารถอธิบายให้เข้าใจ ถึงแนวทางการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
17	ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจ ให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ					
18	ปัจจัยด้านครูผู้สอน ครูตระหนักถึงความสำคัญของ การประกันคุณภาพการศึกษา					
19	ครูจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัด การเรียนรู้หรือแผนการจัดประสบการณ์ ที่ได้วางแผนไว้					
20	ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
21	ครูจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					
22	ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออก อย่างสร้างสรรค์					
23	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ จนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง					
24	ครูสามารถใช้แหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายในการพัฒนาผู้เรียน					
25	ครูได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ					
26	ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
27	ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีความพร้อมในการเข้ามาเรียนรู้ ในโรงเรียน					
28	ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียน					
29	ผู้เรียนใส่ใจกิจกรรมการเรียนรู้และ รับผิดชอบงานที่ครูมอบหมาย					
30	ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบายมุข และยาเสพติด					
31	ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก อย่างเหมาะสม					
32	ผู้เรียนมีการแสวงหาความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ					
33	ผู้เรียนมีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนจบ หลักสูตรของโรงเรียน					
34	ผู้เรียนมีความรัก ความศรัทธาโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่เรียนอยู่					
35	ปัจจัยด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนใช้งบประมาณที่มุ่งเน้นการ พัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ					
36	โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุน จากชุมชนหรือหน่วยงานอื่น					
37	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณอย่าง เหมาะสมในการประกันคุณภาพ การศึกษา					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
38	โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากร จากแหล่งต่างๆ อย่างเพียงพอ ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
39	โรงเรียนสามารถจัดหาทุน จากผลประโยชน์ที่เป็นทรัพย์สิน ของสถานศึกษา					
40	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ ต่อการจัดการเรียนรู้					
41	โรงเรียนมีการนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า					
42	โรงเรียนใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับ ความต้องการตามความจำเป็น ของโรงเรียน					
43	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี โรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำสารสนเทศ ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา					
44	โรงเรียนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัยต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
45	โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่เสมอ					
46	โรงเรียนมีการแนะนำเทคนิควิธีการสอน ใหม่ๆ ที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถ นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
47	โรงเรียนมีคู่มือสำหรับครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
48	โรงเรียนมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ					
49	โรงเรียนจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีในการพัฒนาผู้เรียน					
50	โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยี					
51	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
52	โรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
53	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ภายในเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้					
54	แหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างคุ้มค่า					
55	อาณาบริเวณโรงเรียนมีการจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างเป็นระเบียบ					
56	โรงเรียนมีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลอย่างเหมาะสม					
57	โรงเรียนมีระบบขามรักษาความปลอดภัยอย่างเหมาะสม					
58	บรรยากาศของโรงเรียน สะอาด ร่มรื่นเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
59	ปัจจัยด้านสังคม สภาพชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
60	ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษา					
61	ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน ให้ความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา					
62	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาการศึกษา					
63	ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา					
64	ชุมชนสนับสนุนวิทยากรท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ โรงเรียน					
65	ชุมชนให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ในด้านต่างๆ					
66	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ชุมชนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ แก่โรงเรียน					
67	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โรงเรียน ตั้งอยู่ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ					
68	สมาคมครูผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า หรือองค์กรที่เกิดจากโรงเรียน ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ					

ข้อ	มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ				สำหรับ ผู้วิจัย
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
69	ผู้ปกครองในชุมชนมีฐานะสามารถให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนได้					
70	รัฐจัดสรรงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียนได้					
71	โรงเรียนมีรายได้จากการจัดงานหรือจัดกิจกรรมของโรงเรียน					
72	ปัจจัยด้านการเมือง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
73	นโยบายที่โรงเรียนต้องได้รับการประเมินภายนอก ช่วยกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ					
74	นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
75	การนิเทศและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัดสามารถส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียน					
76	การจัดประชุม/อบรม/สัมมนาของ สมศ. และศูนย์เครือข่าย ช่วยทำให้โรงเรียนเข้าใจระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น					

ขอขอบคุณที่กรุณาในการตอบแบบสอบถามจนครบทุกข้อ

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค

เอกสารเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/330

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายศุภกรินทร์ สุรินทรานุรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุคม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/330

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. คมพล สุวรรณภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือ ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้โปรด พิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิทวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/330

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คร.พีระ รัตนวิจิตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิทธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/330

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายปัญญา สุขศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือ ที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้โปรด พิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/330

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจริยา แก้วแดงเด่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้โปรด พิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ภาคผนวก ง

ค่าความสอดคล้องในความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ค่าค่าความสอดคล้องในความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	สรุป	เฉลี่ย
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3	0	+1	+1	+1	0	3	0.6
4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
6	0	0	+1	+1	+1	3	0.6
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
8	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
10	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
14	+1	0	+1	0	+1	3	0.6
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
20	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	สรุป	เฉลี่ย
26	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
30	0	0	+1	+1	+1	3	0.6
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
34	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
35	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
37	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
38	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
44	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
48	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	สรุป	เฉลี่ย
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
57	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
59	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
61	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
63	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
64	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
66	0	+1	+1	0	+1	3	0.6
67	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
68	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
69	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
70	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
71	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
72	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
73	+1	0	+1	0	+1	3	0.6
74	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
75	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
76	+1	+1	+1	+1	+1	5	1

ตารางที่ ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากตัวแปรเกณฑ์และคะแนนจากตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 11 ด้าน ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

Source of Variation	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	12.919	11	1.174	4.930 **	.000
Residual	65.515	275	.238		
Total	78.434	286			

** p < 0.01

จากตาราง 4.21 ผลปรากฏว่าตัวแปรเกณฑ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง และตัวแปรพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ต่อไปได้

ตาราง ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากตัวแปรเกณฑ์และคะแนนจากตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 11 ด้าน ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

Source of Variation	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	5.482	11	.498	2.983**	.001
Residual	32.751	196	.167		
Total	38.234	207			

** p < 0.01

จากตาราง 4.16 ผลปรากฏว่าตัวแปรเกณฑ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 และ ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ต่อไปได้

ตาราง ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากตัวแปรเกณฑ์และคะแนนจากตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 11 ด้าน ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.) ในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

Source of Variation	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	4.520	11	.411	1.802	.071
Residual	15.281	67	.228		
Total	19.801	78			

จากตาราง 4.25 ผลปรากฏว่าตัวแปรเกณฑ์ความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ในรอบที่ 2 และ ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงเส้นตรงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาคผนวก จ

เอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารต้นสังกัด

ที่ ศธ 04125/3728

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1
ถนนบางจาก อำเภอเมืองระยอง 21000

13 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์กรอกข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลระยอง กำลังศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง” จึงขอความอนุเคราะห์ท่านกรอกข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิโรจน์ ดิษะวิสุทธีศรี)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

ที่ ศธ 04126/2028

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2
ต.วังห้ว อ.แกลง จ.ระยอง 21110

26 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์กรอกข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายชวลิต อุดม รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลระยอง กำลังศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง” จึงขอความอนุเคราะห์ท่านกรอกข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐเสฐ โปธิศรีทอง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

กลุ่มอำนาจการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป

โทร 0-3867-1180

โทรสาร 0-3867-2516

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายชวลิต อุดม
วัน เดือน ปีเกิด	15 กรกฎาคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	กศ.ม. การศึกษามหาบัณฑิต วิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2531
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดตะพงนอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1
รางวัลที่ได้รับ	รางวัลรองผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่น ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ